

ການປະເມີນຜົນໂດຍບຸກຄົນທີສາມ ບົດລາຍງານປີ2013
ກະຊວງການຕ່າງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ

ການປະເມີນຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ສປປ.ລາວ

ກຸມພາ 2014

ບໍລິສັດ ALMEC Corporation

ຄຳນຳ

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ແມ່ນການປະເມີນການຊ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ສປປ.ລາວ ເຊິ່ງກະຊວງການຕ່າງປະເທດຂອງຍີ່ປຸ່ນໄດ້ອະນຸມັດໃຫ້ບໍລິສັດ ALMEC Corporation ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະເມີນດັ່ງກ່າວ ໃນສົກງົບປະມານປີ 2013 (JFY2013).

ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາຂອງລັດຖະບານຍີ່ປຸ່ນ(ODA) ແມ່ນໄດ້ເລີ່ມສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນແຕ່ປີ1954ເປັນຕົ້ນມາ ໂດຍໄດ້ປະກອບສ່ວນ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຂອງບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາສັງຄົມຕ່າງໆໃນພາກພື້ນສາກົນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການປ່ຽນແປງຂອງຍຸກສະໄໝ. ປັດຈຸບັນ, ມີຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຕໍ່ປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດODA ຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ເຊິ່ງບໍ່ພຽງແຕ່ພາຍໃນຍີ່ປຸ່ນເອງ ແຕ່ລວມທັງໃນສັງຄົມສາກົນ. ກະຊວງການຕ່າງປະເທດຂອງຍີ່ປຸ່ນ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະເມີນODAເປັນປະຈຳໃນແຕ່ລະປີ ໂດຍສຸມໃສ່ການປະເມີນລະດັບນະໂຍບາຍ, ໂດຍມີຈຸດປະສົງ 2 ຢ່າງຄື: ເພື່ອປັບປຸງການບໍລິຫານຂອງ ODA ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມຮັບຜິດຊອບການລາຍງານໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ. ໂດຍການປະເມີນ ແມ່ນໄດ້ມີການອະນຸມັດໃຫ້ບຸກຄົນທີສາມຈາກພາກສ່ວນນອກເປັນຜູ້ປະເມີນກວດສອບ ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ເປັນຮູບປະທຳ.

ການສຶກສາປະເມີນຜົນນີ້ ແມ່ນໄດ້ດຳເນີນ ເພື່ອຈຸດປະສົງທົບທວນຕໍ່ພາບລວມຂອງນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ແຜນງານການຊ່ວຍເຫຼືອ (ກັນຍາ 2006) ແລະ ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ (ເມສາ 2012), ຈາກຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວ, ຈຶ່ງກະກຽມຂໍ້ສະເໜີແນະ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ສຳລັບລັດຖະບານຍີ່ປຸ່ນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອ້າງອີງ ໃນການກຳນົດນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນໃນອະນາຄົດ ແລະ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ມີປະສິດທິພາບທີ່ດີອີກດ້ວຍ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງໄດ້ມີຈຸດປະສົງເພີ່ມເຕີມການປະເມີນອອກສູ່ມວນຊົນຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຮັບຜິດຊອບ ດ້ານການລາຍງານໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການສຶກສາປະເມີນສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຮ່ວມມືຈາກ ຮສ. ຈິນ ຊາໂຕ (Jin Sato) ຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າອາຊີສຶກສາ, ມະຫາວິທະຍາໄລໂຕກຽວ ເປັນຫົວໜ້າທີມປະເມີນ ແລະ ເປັນຜູ້ເບິ່ງລວມຂະບວນການປະເມີນທັງໝົດ. ນອກນັ້ນ, ຍັງມີ ຮສ. ຊິໂນ ວາຕະນາເບະ (Shino Watanabe) ຈາກຄະນະສຶກສາສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລໄຊຕະມະ ເປັນອາຈານທີ່ປຶກສາ ໃຫ້ຄຳແນະນຳດ້ານວິຊາສະເພາະກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນ, ໂດຍໄດ້ປະກອບສ່ວນອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ຕັ້ງແຕ່ຂັ້ນຕອນເລີ່ມຕົ້ນສຳຫຼວດຈົນຮອດການຂຽນບົດລາຍງານ. ພ້ອມດຽວກັນ, ກໍ່ໄດ້ຮັບການຮ່ວມມືຈາກບັນດາພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນກະຊວງການຕ່າງປະເທດຂອງຍີ່ປຸ່ນ, ອົງການໄຈກ້າ, ທີມງານສະເພາະກິດODAກໍ່ຄື ລັດຖະບານ ແລະ ບັນດາໜ່ວຍງານອົງການຕ່າງໆຂອງສປປ.ລາວ, ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຕ່າງໆ, NGO ແລະ ອົງການຍຸງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກໍ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນອັນມີຄຸນຄ່າ. ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈຢ່າງສຸດຊຶ້ງມາຍັງທີ່ນີ້ດ້ວຍ.

ສຸດທ້າຍນີ້, ທີມງານປະເມີນຂໍບັນທຶກໄວ້ທີ່ນີ້ວ່າ ເນື້ອໃນຂໍ້ຄວາມທີ່ສະແດງອອກ ໃນບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມໝາຍວ່າ ຈະຕ້ອງເປັນການສະທ້ອນ ເຖິງທັດສະນະ ຫຼື ຈຸດເຢັນ ຂອງລັດຖະບານຍີ່ປຸ່ນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ກຸມພາ 2014

ບໍລິສັດ ALMEC Corporation

ໝາຍເຫດ: ສະບັບພາສາອັງກິດ ຂອງບົດລາຍງານການປະເມີນ ແມ່ນບົດສັງລວມ ຂອງບົດລາຍງານສະບັບພາສາຍີ່ປຸ່ນ “ການປະເມີນຜົນການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ”

ການປະເມີນຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ສປປ.ລາວ (ບົດສັງລວມຫຍໍ້)

ທີມງານປະເມີນ:

ຫົວໜ້າທີມງານປະເມີນ

ທ່ານ ຈິນ ຊາໂຕ (Jin Sato), ຮອງສາສະດາຈານ,
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າອາຊີສຶກສາ,
ມະຫາວິທະຍາໄລໂຕກຽວ

ອາຈານທີ່ປຶກສາ

ທ່ານ ຊິໂນ ວາຕະນາເບະ (Shino Watanabe),
ຄະນະສຶກສາສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລໄຊຕະມະ
ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ

ບໍລິສັດ ALMEC Corporation

ໄລຍະການສຶກສາການປະເມີນ:

ມິຖຸນາ 2013 – ກຸມພາ 2014

ປະເທດເປົ້າໝາຍປະເມີນ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ຍີ່ປຸ່ນໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ
ໃນການພັດທະນາການຈັດການ ແລະ
ຄຸນນະພາບການບໍລິການຂອງລັດວິສະຫະກິດລົດເມ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໂດຍການມອບລົດເມໃຫ້.

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ, ຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງການປະເມີນ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສປປ.ລາວ) ໄດ້ວາງຄາດໝາຍໃນການບັນລຸ
ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດເພື່ອການພັດທະນາ (MDGs) ແລະ ເພື່ອຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ,
ແຕ່ກໍຍັງມີຫຼາຍບັນຫາຄົງຄ້າງທີ່ຄວນຖືກແກ້ໄຂ.

ຈຸດປະສົງຂອງການສຳຫຼວດເພື່ອປະເມີນການຊ່ວຍເຫຼືອຄັ້ງນີ້ ແມ່ນເພື່ອປະເມີນ ນະໂຍບາຍການ
ຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນ(ODA) ຕໍ່ສປປ.ລາວ ແບບຮອບດ້ານ ແລະ ນຳເອົາຂໍ້ສະເໜີແນະ ແລະບົດຮຽນ
ທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ໄປກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນODA ໃນຕໍ່ໜ້າ.

ເປົ້າໝາຍພື້ນຖານຂອງການປະເມີນ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນODA ຕໍ່ສປປ.ລາວ ຄັ້ງນີ້ ແມ່ນອີງໃສ່
ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ ສປປ.ລາວ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຮັບຮອງໃນປີ 2012.

ສັງລວມຫຍໍ້ ຜົນການປະເມີນ

- ທັດສະນະການພັດທະນາ

(1) ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ

ລະດັບຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ

ໂດຍທຽບກັບນະໂຍບາຍການພັດທະນາ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການພັດທະນາຂອງລັດຖະບານ
ສປປ.ລາວແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບສູງຫຼາຍ. ຄວາມສອດຄ່ອງດັ່ງກ່າວ ທຽບກັບ ນະໂຍບາຍຂັ້ນສູງຂອງລັດຖະບານ
ຍີ່ປຸ່ນເອງ ກໍຢູ່ໃນລະດັບສູງເຊັ່ນກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ ຈຶ່ງສາມາດຈັດຢູ່ໃນ
ລະດັບສູງຫຼາຍ.

(2) ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ

ທີມງານປະເມີນສາມາດຍືນຍັນໄດ້ວ່າ ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ ໄດ້
ຮັບໜ້າກຳລັງເປັນເປົ້າໝາຍທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ແຕ່ລະຂະແໜງ ການສຳຄັນ
ເຊິ່ງໄດ້ສະແດງໄວ້ໃນແຜນວາດໂຄງປະກອບເປົ້າໝາຍ ແລະ ສິ່ງດັ່ງກ່າວໄດ້ມີຜົນຊ່ວຍ
ໃຫ້ເປົ້າໝາຍໃນແຕ່ລະຂະແໜງການສຳຄັນ ສຳເລັດໄດ້ ຕາມນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ. ດັ່ງນັ້ນ,
ຈຶ່ງສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບສູງ.

(3) ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ

ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ ໄດ້ຖືກດຳເນີນການ ຕາມຂະບວນການທີ່ເໝາະ ສົມ ໂດຍທີມງານສະເພາະກິດODA ແລະ ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຂະບວນການ ໃນການແລກປ່ຽນ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການທຳຄວາມເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນແລະກັນຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກັບລັດຖະບານສປປ.ລາວ ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມ. ການປະສານສົມທົບ ກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ, ພາກເອກະຊົນ, ອົງການ NGO ແລະ ອົງກອນຕ່າງໆ ກໍ່ເຫັນວ່າ ໄດ້ດຳເນີນໄປຢ່າງເໝາະສົມ. ລວມຄວາມແລ້ວ ຈຶ່ງເຫັນວ່າ ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບສູງຫຼາຍ.

• ທັດສະນະທາງດ້ານການທູດ

ທີມງານການປະເມີນຜົນຍືນຍັນວ່າ ສາຍພົວພັນທາງການທູດລະຫວ່າງສປປ.ລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ໂດຍມີສາຍພົວພັນມິດຕະພາບອັນສະໝິດແໜ້ນ ຍາວນານມາຫຼາຍກວ່າ 50ປີ, ມີແລກປ່ຽນດ້ານບຸກຄົນ ແລະ ດ້ານວັດທະນະທຳທັງພາກລັດແລະເອກະຊົນ, ມີທັດສະນະແນວຄິດທີ່ ເປັນອັນດຽວກັນໃນກອງປະຊຸມສາກົນ ແລະ ອື່ນໆ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະຕົ້ນຕໍ

(1) ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍພັດທະນາສະທັດສະວັດ

ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍMDGsແມ່ນຖືເປັນສິ່ງສຳຄັນ ເຊິ່ງໃນບັນດາກາລະໂອກາດທີ່ ລັດຖະບານທັງສອງຝ່າຍ ມີການປຶກສາຫາລືວາລະປະຈຳ ກ່ຽວກັບການກຳນົດນະໂຍບາຍ ຫຼື ການ ທົບທວນປັບປຸງແຜນວຽກການພັດທະນາຕ່າງໆນັ້ນ, ກໍ່ຄວນຄຳນຶງເຖິງ ຜົນການປະເມີນMDGs ກາງ ສະໄໝໃນປີ2013 ມາເປັນບ່ອນອີງ ເພື່ອກຳນົດແຜນການຊ່ວຍເຫຼືອຮ່ວມກັນ ແມ່ນເປັນສິ່ງສຳຄັນ.

(2) ບົດບາດຂອງຍີ່ປຸ່ນໃນການເປັນຜູ້ນຳໜ້າໃນບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ

ທີມງານການປະເມີນຜົນຍືນຍັນວ່າ ການປະສານງານລະຫວ່າງ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນສປປ.ລາວ ແມ່ນ ມີປະສິດທິຜົນດີເປັນສ່ວນໃຫຍ່. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ບາງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ໄດ້ມີຄຳເຫັນວ່າ ການປຶກສາຫາລື ເພື່ອການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຮອບດ້ານໃນຂະແໜງການສະເພາະນັ້ນ ຍັງບໍ່ທັນເຮັດໄດ້ດີເທົ່າທີ່ ຄວນ. ໃນຖານະການເປັນຜູ້ນຳໜ້າໃນບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ, ຍີ່ປຸ່ນ ຄວນຍົກສູງບົດບາດການເປັນ ຜູ້ນຳໜ້າ ໃນການປຶກສາຫາລືດ້ານນະໂຍບາຍກັບລັດຖະບານສປປ.ລາວ.

(3) ການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງເພື່ອຍົກສູງຂີດຄວາມສາມາດຂອງລັດຖະກອນ

ຍີ່ປຸ່ນຄວນສືບຕໍ່ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອຍົກສູງຂີດຄວາມສາມາດຂອງລັດຖະກອນຂອງສປປ. ລາວ ເຊິ່ງຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດຢູ່. ການຊ່ວຍເຫຼືອ ທີ່ສຸມໃສ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານຂີດຄວາມສາມາດໃນ ການບໍລິຫານໃຫ້ແກ່ລັດຖະກອນໂດຍສະເພາະນັ້ນ ຄວນໄດ້ຮັບການສືບຕໍ່, ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນຍ້ອນພຽງແຕ່ ວ່າ ມັນເປັນການເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດໃນການຮັບເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງເປັນການເພີ່ມຈຳນວນຜູ້ສະໜັບສະໜູນຍີ່ປຸ່ນ ຢູ່ໃນລັດຖະບານ ສປປ.ລາວ, ເຊິ່ງເປັນການຮັກສາມູນເຊື້ອສາຍສຳພັນອັນດີງາມຂອງສອງປະເທດ ດ້ວຍການເພີ່ມຜູ້ສະໜັບສະໜູນຍີ່ປຸ່ນ ໃນລັດຖະບານສປປ.ລາວ.

(4) ການນຳເອົາ ຄຳຄິດເຫັນຈາກລັດຖະບານ ສປປ.ລາວ ແລະ ຈາກບັນດາບໍລິສັດຍີ່ປຸ່ນໃນ

ສປປ.ລາວ ມາສ່ອງແສງ ໃນເວລາກຳນົດນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ

ໃນໄລຍະຊຸມປີຜ່ານມາ, ຈຳນວນບໍລິສັດຍີ່ປຸ່ນທີ່ເຂົ້າມາສປປ.ລາວ ແລະ ການລົງທຶນຈາກຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນມີທ່າແຮງເພີ່ມຂຶ້ນ. ທີມງານສະເພາະກິດODA ຄວນນຳເອົາຂໍ້ມູນ ແລະ ຄຳຄິດເຫັນຈາກພາກເອກະຊົນ ມາພິຈາລະນາ ເຂົ້າໃນການປັບປຸງ ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອໃນໄລຍະໃໝ່.

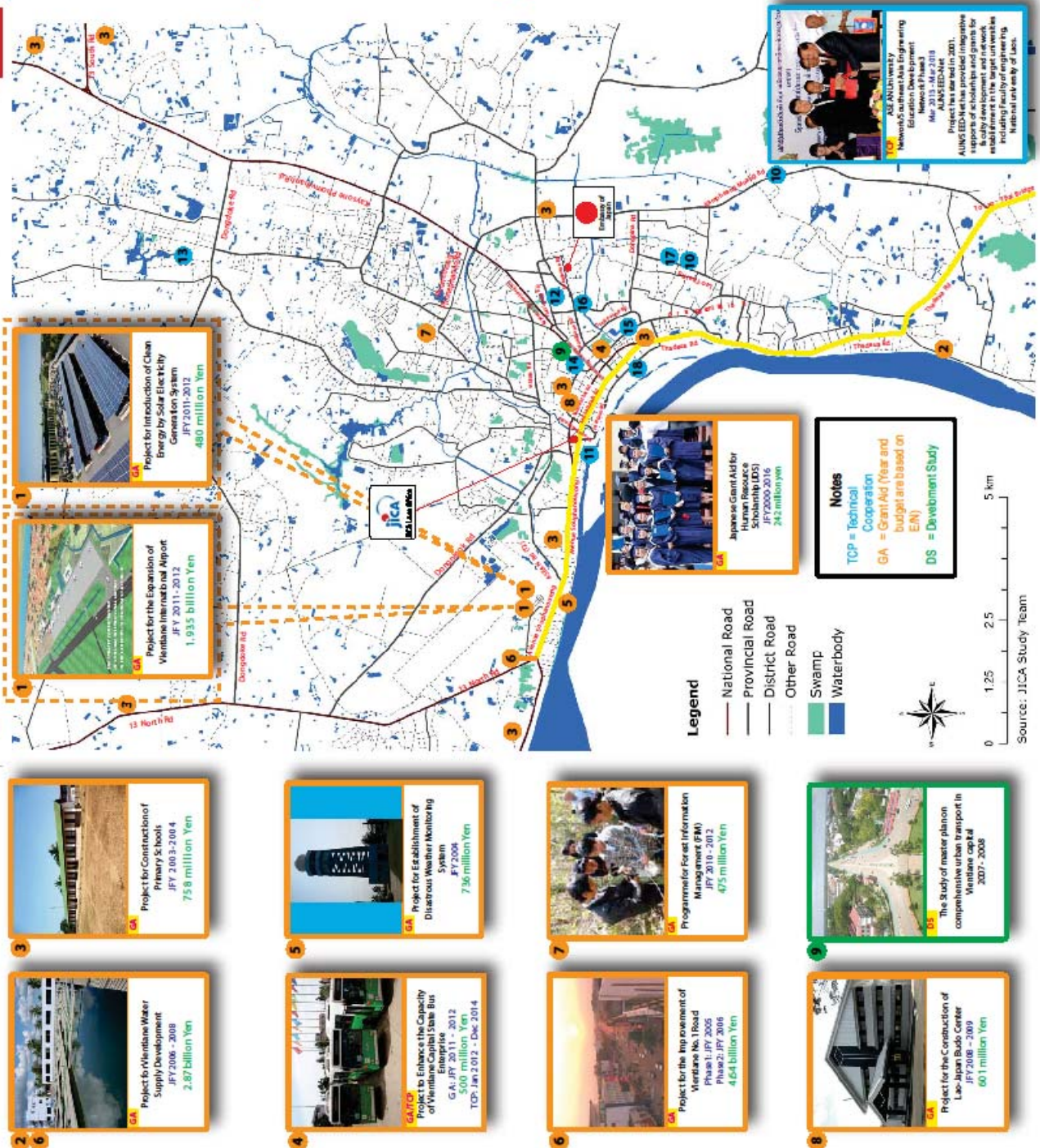
(5) ການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ ແລະ ນຳໃຊ້ຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ

ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ວ່າ ສະຖານທູດຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ຫ້ອງການໄຈກ້າປະຈຳ ສປປ.ລາວ ສືບຕໍ່ທີ່ຈະແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຮ່ວມກັນກັບ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາອື່ນ ໂດຍຜ່ານກອງປະຊຸມປະຈຳ, ກອງປະຊຸມປະສານງານລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ການແລກປ່ຽນສົນທະນາປະຈຳວັນ.

ສາລະບານ

ພາກທີ 1	ນະໂຍບາຍການຈັດຕັ້ງ ການປະເມີນຜົນ	1
1-1	ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງການປະເມີນ	1
1-2	ເປົ້າໝາຍການປະເມີນ	1
1-3	ວິທີການປະເມີນ	1
ພາກທີ 2	ສະພາບທົ່ວໄປແລະແນວໂນ້ມການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ	2
2-1	ສະພາບທົ່ວໄປຂອງສປປ ລາວ.....	2
2-2	ແຜນການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ	3
ພາກທີ 3	ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ:	
	ການປະເມີນຈາກທັດສະນະການພັດທະນາ	6
3-1	ແຜນວາດໂຄງປະກອບເປົ້າໝາຍຂອງນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ ລາວ.....	6
3-2	ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ.....	6
3-3	ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ	8
3-4	ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ.....	10
3-5	ການປະເມີນໂດຍລວມເບິ່ງຈາກທັດສະນະການພັດທະນາ.....	11
ພາກທີ 4	ການປະເມີນຈາກທັດສະນະດ້ານການທູດ.....	12
4-1	ຄວາມສໍາຄັນທາງດ້ານການທູດ	12
4-2	ຜົນກ່ຽວເນື່ອງທາງການທູດ	13
ພາກທີ 5	ຂໍ້ສະເໜີແນະ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້	14
5-1	ຂໍ້ສະເໜີແນະ ກ່ຽວກັບການກຳນົດນະໂຍບາຍ.....	14
5-2	ຂໍ້ສະເໜີແນະ ກ່ຽວກັບການຍົກສູງປະສິດທິຜົນການຊ່ວຍເຫຼືອ	14
5-3	ຂໍ້ສະເໜີແນະ ກ່ຽວກັບຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອ	16
5-4	ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້	17

Map of Japan's ODA Projects (Vientiane)

Source: JICA website (<http://www.jica.go.jp/laos/english/office/others/map.html>)

ພາກທີ 1 ນະໂຍບາຍການຈັດຕັ້ງ ການປະເມີນຜົນ

1-1 ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ແລະ ຈຸດປະສົງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສປປ ລາວ) ມີປະຊາກອນ 6.51 ລ້ານຄົນ, ເປັນປະເທດບໍ່ມີທາງອອກສູ່ທະເລ ໂດຍມີຊາຍແດນຕິດກັບປະເທດ ກຳປູເຈຍ, ຈີນ, ມຽນມາ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ. ສປປ ລາວ ມີທີ່ຕັ້ງພູມສາດທາງດ້ານການເມືອງທີ່ສຳຄັນ ໂດຍຕັ້ງຢູ່ໃນພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ຢູ່ໃຈກາງແຫຼມອິນດູຈີນ, ເຊິ່ງກຳລັງແນໃສ່ການເປັນປະເທດ ທີ່ເຊື່ອມໂຍງໃຫ້ກັບອີກ 5 ປະເທດອ້ອມຂ້າງ. ໃນອະດີດຜ່ານມາ, ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພສົງຄາມໃນເຂດອິນດູຈີນ, ຈົນມາເຖິງປັດຈຸບັນ ຈຳນວນ 2 ສ່ວນ 3 ຂອງພົນລະເມືອງ ແມ່ນອາໄສຢູ່ໃນເຂດກະສິກຳ ທີ່ຍັງມີບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຄົງຄ້າງຢູ່.¹ ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ໂດຍຍີ່ປຸ່ນ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ສປປ ລາວ ເປັນອັນດັບໜຶ່ງ ໃນການຊ່ວຍເຫຼືອສອງຝ່າຍ. ຍີ່ປຸ່ນ, ເປັນຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໜຶ່ງ ທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນ ແລະ ໄດ້ຄຸງປ່າຄຸງໄຫຼ່ກັນມາ ໃນປະຫວັດສາດການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ.

ບົດສຶກສາການປະເມີນຜົນ ສະບັບນີ້, ເປັນການປະເມີນຜົນແບບຮອບດ້ານ ຕໍ່ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາຂອງລັດຖະບານຍີ່ປຸ່ນ(ODA) ໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ, ມີຈຸດປະສົງສະໜອງ ຂໍ້ສະເໜີແນະ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ເພື່ອການກຳນົດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນນະໂຍບາຍ ODA ໃນຕໍ່ໜ້າ.

1-2 ເປົ້າໝາຍການປະເມີນ

ເປົ້າໝາຍຫຼັກ ຂອງການປະເມີນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ ສປປ ລາວ ທີ່ໄດ້ກຳນົດອອກ ໃນປີ 2012, ພ້ອມທັງກວມເອົາການປະເມີນ ສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍODA ໃນສປປ ລາວ ຕັ້ງແຕ່ປີປົບປະມານ 2005 ເຖິງປີປົບປະມານ 2013.

1-3 ວິທີການປະເມີນ

ການປະເມີນຄັ້ງນີ້, ທີ່ມາຈາກການປະເມີນ ໄດ້ນຳໃຊ້ການປະເມີນແບບຮອບດ້ານ ອີງຕາມ “ປຶ້ມແນະນຳການປະເມີນ ODA” (ສະບັບທີ8, ພຶດສະພາ 2013) ຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ຈາກທັດສະນະດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ທັດສະນະດ້ານການທູດ. ທິວຂໍ້ການປະເມີນ ໃນທັດສະນະດ້ານການພັດທະນາ ແມ່ນ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ, ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ. ສາມທິວຂໍ້ການປະເມີນນີ້ ເປັນທິວຂໍ້ພື້ນຖານ ເຊິ່ງອີງຕາມ ທ້າທິວຂໍ້ປະເມີນ (ຄວາມສອດຄ່ອງ, ປະສິດທິຜົນ, ປະສິດທິພາບ, ຜົນກະທົບ, ຄວາມຍືນຍົງ ຫຼື ຄວາມເປັນເຈົ້າຕົນເອງໃນການພັດທະນາ) ທີ່ກຳນົດໂດຍ ຄະນະກຳມະການເພື່ອການຊ່ວຍເຫຼືອແລະການພັດທະນາ ຂອງອົງການເພື່ອການພັດທະນາແລະຮ່ວມມືເສດຖະກິດ (OECD-DAC). ທິວຂໍ້ປະເມີນ ໃນທັດສະນະດ້ານການທູດ ແມ່ນ ຄວາມສຳຄັນທາງການທູດ ແລະ ຜົນກ່ຽວເນື່ອງທາງການທູດ.

¹ ADB. Key Indicator for Asia and the Pacific. 2013.

ພາກທີ 2 ສະພາບທົ່ວໄປແລະແນວໂນ້ມການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ

2-1 ສະພາບທົ່ວໄປຂອງ ສປປ ລາວ

ສະພາບການເຄື່ອນໄຫວເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ຮັກສາການຂະຫຍາຍຕົວ ຢ່າງຄົງທີ່. ຕາຕະລາງ 2-1 ແມ່ນສະແດງເຖິງແນວໂນ້ມການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດໂດຍລວມ. ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ອຸດົມສົມບູນດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ນັບຕັ້ງແຕ່ ປີ2005 ເປັນຕົ້ນມາ, ເສດຖະກິດໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ຫຼາຍກວ່າ 7% ທຸກປີ, ໂດຍມີການພັດທະນາດ້ານຊັບພະຍາກອນບໍ່ແຮ່ ແລະ ຂະແໜງການພະລັງງານໄຟຟ້ານຳຕົກ. ລະດັບລາຍຮັບກໍ່ສູງຂຶ້ນ, ລວມຍອດລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນ (GNI²) ແຕ່ປີ2004 ເຖິງປີ2010 ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ 2.5 ເທົ່າ. ປະຊາກອນແຮງງານ ສປປ ລາວ ຫຼາຍກວ່າ 70% ແມ່ນປະກອບອາຊີບໃນຂະແໜງການກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ຫຼື ການປະມົງ, 20% ໃນຂະແໜງການບໍລິການ ແລະ ໜ້ອຍກວ່າ 10% ນອນໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ. ຈາກໂຄງປະກອບເສດຖະກິດຕາມຂະແໜງການ ທີ່ຄິດໄລ່ເປັນອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງສປປ ລາວ ໃນປີ2012, ເຫັນວ່າ ຂະແໜງການກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະການປະມົງ ກວມເອົາ 26%, ຂະແໜງການບໍລິການ ກວມເອົາ 37% ແລະ ຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ກວມເອົາ 31%. ໂດຍແຕ່ລະຂະແໜງການ ຈະກວມເອົາປະມານ 1ສ່ວນ3 ຂອງອັດຕາສ່ວນທັງໝົດ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການຂະຫຍາຍຕົວ ແມ່ນມີສູງ ໂດຍສະເພາະ ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຂະແໜງການບໍລິການ. ນອກນັ້ນ, ອີງຕາມ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ7 (NSEDP), ທີ່ມີເປົ້າໝາຍ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳສູ້ຊົນໃຫ້ໄດ້ 39% ແລະ ຂະແໜງບໍລິການ ໃຫ້ໄດ້ 38% ໃນປີ 2015, ເຊິ່ງເປັນຜົນໃຫ້ ການຂະຫຍາຍຕົວ ໃນຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ຈະຍັງມີຄວາມຄາດຫວັງ ທີ່ຈະສືບຕໍ່ສູງຂຶ້ນໄປອີກ ໃນຊຸມປີທີ່ຈະມາເຖິງ.

ຕາຕະລາງ 2-1 ຕົວຊີ້ວັດເສດຖະກິດຕົ້ນຕໍຂອງສປປ ລາວ

(ຫົວໜ່ວຍ: ລ້ານUSD)

ຕົວຊີ້ວັດ / ປີ		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
G N I	ມູນຄ່າລວມ	2,356.0	2,603.2	3,028.2	4,134.9	5,238.4	5,919.1	6,713.3
	ຕໍ່ຫົວຄົນ (USD)	390	430	500	610	750	890	1,010
ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ ເສດຖະກິດ (%)		6.3	7.0	7.6	7.9	7.3	7.5	8.5
ດຸນບັນຊີເດີນສະພັດ		-	-	-	107.3	-	9.3	29.3
ອັດຕາການວ່າງງານ (%)		-	38	-	-	-	-	-
ໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດ		2,056.0	2,690.2	2,985.4	3,337.1	4,944.0	5,538.9	5,558.8

² ຍອດລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນ (Gross National Income: GNI) ແມ່ນ ຜົນລວມຂອງມູນຄ່າເພີ່ມ ທີ່ໄດ້ຈາກຊັບ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນມາໃໝ່ໂດຍ ພົນລະເມືອງຂອງປະເທດນັ້ນ ພາຍໃນໄລຍະເວລາ1ປີ, ເຊິ່ງເທົ່າກັບ ຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ(GDP) ບວກກັບຜົນກຳໄລ ທີ່ໄດ້ຈາກການຄ້າ ແລະ ມູນຄ່າລາຍຮັບສຸດທິໄດ້ຈາກຕ່າງປະເທດ. ໃນປີ2012, GNI ຂອງຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນ 6,107.1 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ເປັນອັນດັບທີ3ຂອງໂລກ. GNIຂອງສປປ ລາວ ມີ 8.4 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ທຽບເທົ່າ 1 ສ່ວນ 727 ຂອງຍີ່ປຸ່ນ. (ຂໍ້ມູນຈາກ: ທະນາຄານໂລກ, (<http://data.worldbank.org/indicator/NY.GNP.ATLS.CD>))

ມູນຄ່າ ການຄ້າ*	ການສົ່ງອອກ	-	-	-	1,200.8	-	1,444.2	2,257.4
	ການນຳເຂົ້າ	-	-	-	1,140.7	-	1,580.6	2,323.6
	ດຸນການຄ້າ	-	-	-	60.1	-	-136.5	-66.2

* ມູນຄ່າການຄ້າ ໃນການສົ່ງອອກແລະການນຳເຂົ້າ ແມ່ນເປັນລາຄາຕົນທາງ (freight on board: FOB)
ຂໍ້ມູນຈາກ: ກະຊວງການຕ່າງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ, ຂໍ້ມູນແບ່ງຕາມປະເທດ (ປີ2008-2012)

ອີງຕາມ ດັດສະນີການພັດທະນາມະນຸດ (Human Development Index: HDI)³ ປະຈຳ ປີ2012, ສປປ ລາວ ຖືກຈັດຢູ່ອັນດັບທີ138 ຈາກທັງໝົດ186ປະເທດ. ໃນສປປ ລາວ, ປະຊາກອນ ຈຳນວນ 1ສ່ວນ4 ແມ່ນຢູ່ໃນສະພາບທຸກຍາກ (ມີລາຍຮັບໜ້ອຍກວ່າ1.25ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ມື້). ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກໃນເຂດຊົນນະບົດ ທຽບກັບ ເຂດຕົວເມືອງແຕກໂຕນກັນເຖິງ2ເທົ່າ, ເຊິ່ງຄວາມທຸກຍາກຂອງຜູ້ຄົນທີ່ອາໄສ ໃນເຂດພູດອຍແລະເຂດພູສູງ ແມ່ນຈະມີສະພາບຫຍຸ້ງຍາກລຳບາກເປັນພິເສດ. ໃນເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດເພື່ອການພັດທະນາ(MDGs) ໃນປີ2015, ເປົ້າໝາຍທີ່ຍາກໃນການບັນລຸຂອງສປປ ລາວ ແມ່ນເປົ້າໝາຍທີ1 (ການລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແລະໄພອຶດຫິວ), ເປົ້າໝາຍທີ2 (ການບັນລຸການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມຢ່າງທົ່ວເຖິງ), ເປົ້າໝາຍທີ4 (ການຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາການເສຍຊີວິດຂອງເດັກນ້ອຍ), ເປົ້າໝາຍທີ5 (ການປັບປຸງສຸຂະພາບຂອງແມ່ຍິງຖືພາ) ແລະ ເປົ້າໝາຍທີ 9 (ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕກໃນ ສປປ ລາວ).

2-2 ແຜນການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ

ໃນປີ 2004 ຮອດປີ 2012, ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບງົບປະມານ ລວມເປັນຈຳນວນເງິນທັງໝົດ 2,013 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ທີ່ເປັນການຊ່ວຍເຫຼືອສອງຝ່າຍ ຈາກບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການເພື່ອການຮ່ວມມືແລະພັດທະນາເສດຖະກິດ(OECD).

ນັບແຕ່ປີ 2004 ເປັນຕົ້ນມາ (ຍົກເວັ້ນປີ 2011), ຍີ່ປຸ່ນເປັນປະເທດຊ່ວຍເຫຼືອລາຍໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນບັນດາການຊ່ວຍເຫຼືອສອງຝ່າຍ, ເຊິ່ງໃນແຕ່ລະປີ ຈະກວມເອົາປະມານ 30%-40% ຂອງຈຳນວນເງິນການຊ່ວຍເຫຼືອສອງຝ່າຍທັງໝົດ ແລະ ຫຼາຍກວ່າຈຳນວນເງິນການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກປະເທດອື່ນໆ.

ຖ້າແຍກເບິ່ງເນື້ອໃນລະອຽດຕາມຮູບແບບການຊ່ວຍເຫຼືອແລ້ວ ຈະເຫັນວ່າ ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຍີ່ປຸ່ນ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະການຮ່ວມມືດ້ານວິຊາການ (ເບິ່ງຕາຕະລາງ 2-2).

ຕາຕະລາງ 2-2 ການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ ສປປ ລາວ

(ຫົວໜ່ວຍ: 100ລ້ານເຢັນ)

ປະຈຳປີ	ເງິນກູໂຢ ODA	ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ	ການຮ່ວມມືດ້ານວິຊາການ
2004	33.26 (4.44)	30.17	32.81 (27.73)
2005	— (1.00)	42.35	28.78 (25.76)
2006	5.00 (0.50)	43.38	26.97 (23.82)

³ ດັດສະນີການພັດທະນາມະນຸດ (Human Development Index: HDI): “ໝາຍເຖິງດັດສະນີລວມ ທີ່ເປັນການວັດແທກເອົາ ຄ່າສະເລ່ຍຜົນສຳເລັດໃນສາມດ້ານ ຂອງການພັດທະນາຂອງມະນຸດ — ການມີຊີວິດຍືນຍາວ ແລະ ຢ່າງສຸຂະພາບດີ, ການເຂົ້າເຖິງຄວາມຮູ້ ແລະ ການມີມາດຕະຖານຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ເໝາະສົມ.” (UNDP, 2013)

ປະຈຳປີ	ເງິນກູ້ຢືມ ODA	ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ	ການຮ່ວມມືດ້ານວິຊາການ
2007	5.00	51.79	24.22 (21.65)
2008	—	38.97 (0.23)	28.59 (24.61)
2009	15.00	38.81 (0.19)	34.75 (31.57)
2010	—	31.11	34.47 (27.75)
2011	41.73	41.77 (0.02)	n.a. (34.28)
ລວມ	99.99 (5.94)	318.35 (0.44)	210.59 (217.17)

ໝາຍເຫດ

1. ຈຳນວນເງິນກູ້ຢືມ ODA ແລະ ຈຳນວນເງິນການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແມ່ນອີງຕາມບັດລາຍງານແລກປ່ຽນທາງການ (Exchange of Notes: E/N), ສ່ວນຈຳນວນຂອງການຮ່ວມມືດ້ານວິຊາການແມ່ນອີງຕາມການໃຊ້ຈ່າຍຕົວຈິງຂອງອົງການໄຈກ້າ, ບັນດາອົງກອນລັດ, ໜ່ວຍງານລັດຊັ້ນແຂວງ ແລະ ອື່ນໆ.
2. ຕົວເລກໃນ() ໃນຖັນເງິນກູ້ຢືມ ODA ແມ່ນຈຳນວນເງິນ ທີ່ເປັນການຍົກເລີກໜີ້ສິນ. ຜົນລວມແມ່ນບໍ່ໄດ້ລວມເອົາຈຳນວນເງິນທີ່ເປັນ ການຍົກເລີກໜີ້ສິນ ຫຼື ການຕໍ່ເວລາຂອງໜີ້ສິນ.
3. ຕົວເລກໃນ() ໃນຖັນການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແມ່ນຈຳນວນເງິນທີ່ປະກອບສ່ວນຜ່ານອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ.
4. ຕົວເລກໃນ() ໃນຖັນການຮ່ວມມືດ້ານວິຊາການແມ່ນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕົວຈິງຂອງໄຈກ້າ.
5. n.a. ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນຈາກ: ກະຊວງການຕ່າງປະເທດຂອງຍີ່ປຸ່ນ, ຂໍ້ມູນແບ່ງຕາມປະເທດ (ປີ 2008-2012)

ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ ສປປ ລາວ ຕັ້ງແຕ່ປີ 2004, ເບິ່ງຕາມຂະແໜງການ ເຫັນວ່າໄດ້ມີການໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ການບໍລິການ, ເຊິ່ງໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ສຳລັບຂະແໜງການ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຖືເປັນຂະໜາດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຖັດມານັ້ນ ແມ່ນກວມເອົາ 10-19% ຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທັງໝົດ, ຍົກເວັ້ນ ປີ 2005 ແລະ ປີ 2011 ທີ່ໄດ້ມີການໃຫ້ກູ້ຢືມ ODA, ເຊິ່ງມີຂະໜາດໜ້ອຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຂະໜາດການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນຂະແໜງການ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ກວມເອົາ 20-60%. ໃນນັ້ນ, ຖ້າເບິ່ງຕາມຂະແໜງການຍ່ອຍ ເຫັນໄດ້ວ່າ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນ ຈັດບູລິມະສິດໃຫ້ແກ່ ການຄົມມະນາຄົມ, ການເກັບຮັກສາ, ການສຶກສາ, ສຸຂະພາບ, ການປົກຄອງ ແລະ ສັງຄົມຊຸມຊົນ (ເບິ່ງຕາຕະລາງ 2-3).

ຕາຕະລາງ 2-3 ທ່າອ່ຽງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ ສປປ ລາວ ຕາມຂະແໜງການ

	ປີ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ການບໍລິການ		62.5	20.9	55.8	53.9	43.7	32.2	32.3	19.6
ການສຶກສາ		28.4	8.8	4.6	11.3	12.1	20.5	21.6	8.8
ສຸຂະພາບ		13.8	6.0	10.0	13.9	15.1	4.6	2.9	1.8
ນະໂຍບາຍ/ແຜນງານພົນລະເມືອງ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ		0.2	0.0	0.0	1.2	1.9	1.2	0.7	0.8
ການສະໜອງນ້ຳ ແລະ ອານາໄມ		2.4	1.5	27.8	0.6	0.8	1.5	1.8	1.1
ການປົກຄອງ ແລະ ສັງຄົມຊຸມຊົນ		16.0	1.2	10.3	17.2	4.6	2.3	4.1	5.9
ອື່ນໆ		1.6	3.4	3.0	9.7	9.3	2.1	1.1	1.0
ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການບໍລິການ		6.0	60.1	28.0	18.9	11.4	9.8	15.2	69.8

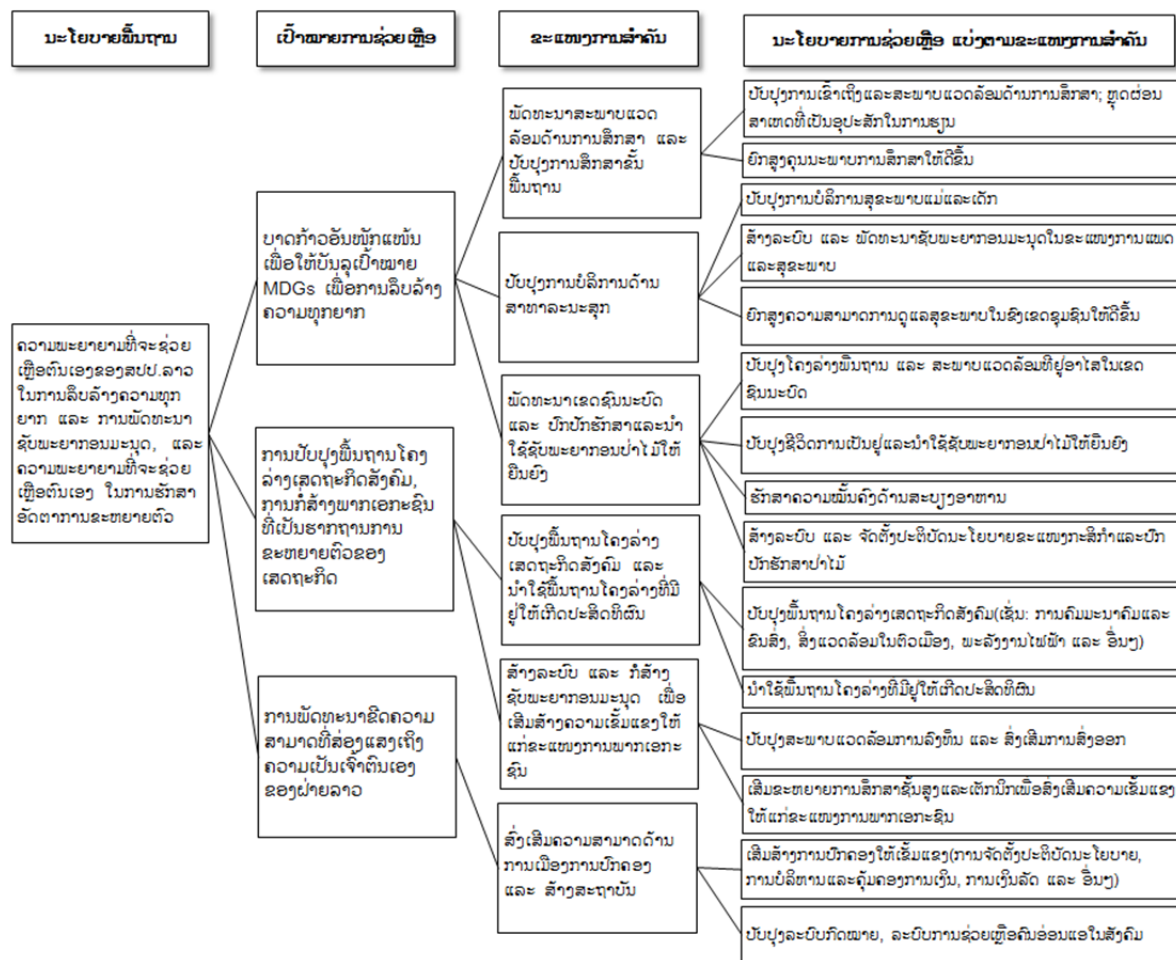
ປີ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການເກັບຮັກສາ	1.4	22.3	24.3	14.4	5.0	1.5	2.0	65.0
ການສື່ສານ	1.3	1.3	0.7	0.7	0.7	0.7	1.4	1.7
ພະລັງງານ	2.8	36.0	2.4	1.9	1.7	2.7	7.9	1.5
ການທະນາຄານ ແລະການບໍລິການການເງິນ	0.1	0.1	0.4	0.5	0.7	1.3	2.4	1.0
ທຸລະກິດ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆ	0.4	0.3	0.2	1.4	3.3	3.6	1.6	0.5
ຂະແໜງການການຜະລິດ	7.2	5.2	5.0	9.9	19.0	11.1	11.1	7.2
ກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້, ປະມົງ	6.0	4.2	3.8	6.9	11.8	6.4	5.1	4.6
ອຸດສາຫະກໍາ, ບໍ່ແຮ່, ກໍ່ສ້າງ	1.2	0.8	1.1	2.2	5.3	3.1	4.4	1.8
ນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳທາງການຄ້າ	0.0	0.2	0.1	0.3	0.4	0.7	1.0	0.5
ການທ່ອງທ່ຽວ	0.1	0.0	0.0	0.6	1.5	1.0	0.6	0.3
ຫຼາຍຂະແໜງການ/ຂະແໜງການຮ່ວມ	0.8	5.2	3.8	0.7	0.6	1.0	29.5	1.8
ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຄື່ອງໃຊ້/ການປະເມີນທົ່ວໄປ	19.3	3.0	2.9	11.3	13.0	40.3	10.8	-
ມາດຕະການກຸ່ວຸ້ມກັບໜີ້ສິນ	-	4.5	0.0	-	-	-	-	-
ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານມະນຸດສະທຳ	-	-	-	-	-	-	1.0	1.7
ອື່ນໆ	4.3	1.1	4.4	5.2	12.3	5.6	-	-
ລວມ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: OECD, OECD Stats: Creditor Reporting System (<http://stats.oecd.org/>)

ພາກທີ 3 ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຢີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ: ການປະເມີນຈາກທັດສະນະການພັດທະນາ

3-1 ແຜນວາດໂຄງປະກອບເປົ້າໝາຍຂອງນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ ລາວ

ກ່ອນທີ່ຈະດໍາເນີນການປະເມີນ ການຊ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ສປປ.ລາວຈາກທັດສະນະການພັດທະນາ, ທີມງານປະເມີນໄດ້ສ້າງແຜນວາດໂຄງປະກອບເປົ້າໝາຍນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວ ທີ່ຈັດລຽງເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ ຈາກ 2 ນະໂຍບາຍ ຄື ແຜນງານການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວໃນປີ2006 ແລະ ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວປີ2012 (ເບິ່ງແຜນວາດ 3-1). ຈາກນັ້ນຈຶ່ງປະເມີນ “ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ” ແລະ “ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ” ຕາມແຜນວາດນັ້ນ.

ຂໍ້ມູນຈາກ) ທີມງານປະເມີນ

ແຜນວາດ 3-1 ແຜນວາດໂຄງປະກອບເປົ້າໝາຍນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວຂອງຢີ່ປຸ່ນ

3-2 ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ

ທີມງານປະເມີນໄດ້ກວດສອບ ດ້ານຕ່າງໆຂອງການປະເມີນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ເພື່ອປະເມີນຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຢີ່ປຸ່ນ ຕໍ່ສປປ.ລາວ:

ມີຄວາມກົມກຽວຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການພັດທະນາຂອງສປປ.ລາວ,
 ກົມກຽວກັບນະໂຍບາຍຂັ້ນສູງຂອງຍີ່ປຸ່ນ, ກົມກຽວກັບບັນຫາບູລິມະສິດລະດັບສາກົນ,
 ກົມກຽວກັບແຜນວາດໂຄງປະກອບເປົ້າໝາຍຂອງນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ,
 ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາອື່ນ ແລະ
 ຄວາມໄດ້ປຽບໂດຍປຽບທຽບຂອງຍີ່ປຸ່ນ. ທີມງານປະເມີນ ເຫັນໄດ້ວ່າ ມີຄວາມສອດຄ່ອງສູງຫຼາຍ
 ໃນທຸກໆດ້ານ, ຈາກຜົນດັ່ງກ່າວ, ຈຶ່ງປະເມີນໄດ້ວ່າ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ ຢູ່ໃນລະດັບສູງຫຼາຍ.
 ຕົວຢ່າງ, ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນໄດ້ຮັບການພັດທະນາຂຶ້ນ
 ໂດຍມີການສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງນະໂຍບາຍການພັດທະນາຂອງສປປ.ລາວຢ່າງພຽງພໍ, ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ວ່າ
 ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍການພັດທະນາຂອງລັດຖະບານ ສປປ.ລາວ ເຊິ່ງນັ້ນກໍ່ແມ່ນ
 ຄວາມຕ້ອງການໃນການພັດທະນາຂອງສປປ.ລາວ (ເບິ່ງຕາຕະລາງ 3-1).
 ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ ກໍ່ກົມກຽວກັບ ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂັ້ນສູງ
 ຂອງຍີ່ປຸ່ນເຊັ່ນກັນ ເຊິ່ງລວມທັງ, ເນື້ອໃນຈິດໃຈຂອງODAຍີ່ປຸ່ນທີ່ວາງອອກ ແລະ ນະໂຍບາຍໄລຍະກາງຂອງ
 ODA, ເຊິ່ງນະໂຍບາຍເຫຼົ່ານີ້
 ແມ່ນສຸມໃສ່ຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງພົບວ່າ
 ມີລັກສະນະຄວາມໄດ້ປຽບໂດຍປຽບທຽບຂອງຍີ່ປຸ່ນ,
 ເພາະວ່າຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ຍີ່ປຸ່ນໃນປະຊາຊົນລາວກໍ່ມີສູງຫຼາຍ.
 ຈາກການສຳພາດກ່ຽວກັບພາບພົດການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນໃນສປປ.ລາວ
 ຍືນຍັນໃຫ້ເຫັນວ່າມີຜົນເປັນໄປຕາມເນື້ອໃນຈິດໃຈຂອງODAຍີ່ປຸ່ນທີ່ວາງອອກ.
 ທິດທາງນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ
 ພິຈາລະນາໃຫ້ເຫັນໄດ້ເຖິງການໃຫ້ຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະສືບຕໍ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຕາມທຳນະໂຍບາຍການພັດທະນາ
 ຂອງສປປ.ລາວວາງອອກ.

ຕາຕະລາງ 3-1 ສົມທຽບນະໂຍບາຍລັດຖະບານລາວກັບໂຄງປະກອບການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນ

ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານລາວ	ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອປະເທດລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ
ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ(NSEDP)ຄັ້ງທີ6(ປີ2006-ປີ2010) ເນື່ອງຈາກໄດ້ເອົາເນື້ອໃນຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍການເຕີບໂຕແລະການລືບລ້າງຄວາມ ທຸກຍາກ(NGPES)ເຂົ້າໃນແຜນ NSEDP, ຈຶ່ງເປັນການລວມ 2 ແຜນການຫຼັກກ່ຽວກັບການພັດທະນາລະດັບຊາດ ເຂົ້າເປັນອັນດຽວ. <ບັນຫາ> ແກ້ໄຂຂະແໜງເສດຖະກິດ, ແລະການຈ້າງງານ, ປັບປຸງແວດລ້ອມທຸລະກິດແລະການລົງທຶນ, ການເສີມສ້າງທຸລະກິດຂະໜາດກາງແລະຂະໜາດນ້ອຍ, ການລົງທຶນເພື່ອການພັດທະນາເສດຖະກິດແລະ ສັງຄົມ(ປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ,	ແຜນງານຊ່ວຍເຫຼືອ ແບ່ງຕາມປະເທດ <ນະໂຍບາຍພື້ນຖານ> (1)ສົ່ງເສີມຄວາມສາມາດເປັນເຈົ້າຕົນເອງຂອງລາວເພື່ອການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດແລະລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ (2)ສົ່ງເສີມຄວາມສາມາດເປັນເຈົ້າຕົນເອງຂອງລາວເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດມີຄວາມຍືນຍົງຢ່າງປະກົດຜົນເປັນຈິງ ກໍ່ຄືໂດຍການເພີ່ງຕົວເອງ ແລະ ເປັນເຈົ້າຕົນເອງແນໃສ່ການລວມຕົວກັນທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນຂົງເຂດແລະສາກົນ <ເປົ້າໝາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ1: ສົ່ງເສີມບາດກ້າວຈົງຈັງໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດເພື່ອການພັດທະນາ ໂດຍມີການລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍແນໃສ່ດ້ານ “ຄວາມປອດໄພຂອງມະນຸດ” ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ> 1) ປັບປຸງການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ 2) ປັບປຸງການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບແລະການແພດ 3) ພັດທະນາເຂດກະສິກຳແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ໃຫ້ຍືນຍົງ <ເປົ້າໝາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ 2: ຊ່ວຍເຫຼືອການເສີມສ້າງພາກສ່ວນເອກະຊົນ,

ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານລາວ	ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອປະເທດລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ
ເອົາໃຈໃສ່ເຂດທຸກຍາກ), ການລວບລວມເສດຖະກິດສາກົນແລະການຂະຫຍາຍຂອງການຄ້າ, ປັບປຸງລະບົບການເງິນແລະເງິນຕາ, ປັບປຸງການສຶກສາແລະອະຊີວະສຶກສາ, ການພັດທະນາສັງຄົມແລະປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໄປພ້ອມກັບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ, ປັບປຸງການບໍລິຫານລັດ, ຮັກສາສະຖານະການຄວາມໝັ້ນຄົງທາງການເມືອງແລະສັງຄົມ <ຕົວເລກເປົ້າໝາຍ> ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ 7.5-8.0% ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຕໍ່ຫົວຄົນ(GDP) 700-750 ໂດລາສະຫະລັດ	ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງເສດຖະກິດແລະສັງຄົມ ເຊິ່ງເປັນພື້ນຖານການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ> 4) ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງເສດຖະກິດແລະສັງຄົມ ແລະ ນຳໃຊ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ທີ່ມີຢູ່ໃຫ້ເກີດປະສິດທິຜົນ 5) ສ້າງສະຖາບັນແລະພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ <ເປົ້າໝາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ 3: ຊ່ວຍເຫຼືອການພັດທະນາທັກສະທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຝ່າຍລາວມີຄວາມສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງໄດ້> 6) ສ້າງສະຖາບັນ ແລະ ສົ່ງເສີມຄວາມສາມາດດ້ານການບໍລິຫານລັດ
NSEDP ຄັ້ງທີ 7 (2011-2015) <ເປົ້າໝາຍ> (1) ຮັກສາຄວາມໝັ້ນຄົງທາງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ(ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ GDP 8%, GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ 1700 ໂດລາສະຫະລັດ) (2) ບັນລຸເປົ້າໝາຍ MDGs ຮອດປີ 2015, ພົ້ນຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ(LDC) ຮອດປີ 2020 (3) ຮັກສາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດໃຫ້ຍືນຍົງຄຸງຄູ່ກັບການອານຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ, ອານຸລັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ພັດທະນາວັດທະນະທຳແລະສັງຄົມ (4) ຍົກສູງບົດບາດສັງຄົມໃນລະດັບສາກົນ, ຮັກສາຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ສັນຕິພາບ, ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງການເມືອງ	ທິດທາງການຊ່ວຍເຫຼືອປະເທດ <ທິດທາງພື້ນຖານ/ເປົ້າໝາຍໃຫຍ່> ຊ່ວຍໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ MDGs ແລະ ອອກຈາກ LDC <ຂະແໜງຕົ້ນຕໍ/ເປົ້າໝາຍກາງ> (1) ປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານເສດຖະກິດແລະສັງຄົມ (2) ພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳແລະອານຸລັກປ່າໄມ້ (3) ປັບປຸງແວດລ້ອມການສຶກສາແລະພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ (4) ປັບປຸງການບໍລິຫານດ້ານສຸຂະພາບແລະການແພດ <ຂໍ້ຄວນເອົາໃຈໃສ່> - ເອົາໃຈໃສ່ຄວາມສຳຄັນຂອງການເພີ່ມຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ລະບົບການປົກຄອງຂອງການເສີມທັກສະຄວາມສາມາດດ້ານການບໍລິຫານລັດແລະປັບປຸງລະບົບກົດໝາຍ. - ບົນພື້ນຖານຂອງແຜນປະຕິບັດງານ 10 ປີເພື່ອນໍ້າຂອງສະອາດ, ເອົາໃຈໃສ່ ເພື່ອການເຕີບໂຕທັງເສດຖະກິດແລະສິ່ງແວດລ້ອມພ້ອມກັນ, ເອົາໃຈໃສ່ໃນຄວາມຕ້ອງການສຳລັບການປ່ຽນແປງທາງສະພາບອາກາດແລະການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. - ເອົາໃຈໃສ່ຄວາມສຳຄັນຂອງການເກັບກູ້ລະເບີດຍັງບໍ່ແຕກ ເຊິ່ງເປັນປະເດັນກວມເອົາຫຼາຍຂະແໜງການ.

ຂໍ້ມູນຈາກ) ທິມງານປະເມີນຜົນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ສປປ.ລາວ
National Socio-Economic Development Plan (2006-2010), ແຜນ 5 ປີຄັ້ງທີ 7
National Socio-Economic Development Plan (2011-2015);
 ກະຊວງການຕ່າງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ, ແຜນງານການຊ່ວຍເຫຼືອແບ່ງຕາມປະເທດ,
 ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອແບ່ງຕາມປະເທດ

3-3 ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ

ຈາກປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ ຈາກນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ, ທິມງານປະເມີນສາມາດຍັງຢືນໃນຫຼາຍດ້ານດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້; ອັດຕາສ່ວນການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ງົບປະມານການພັດທະນາຂອງສປປ.ລາວ, ການຍັງຢືນຂອງປະສິດທິຜົນຂອງປະເດັນທີ່ເປັນບູລິມະສິດໃນແຜນວາດໂຄງປະກອບເປົ້າໝາຍນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ (ເບິ່ງຮູບ 3-1) ແລະ ຜົນກະທົບຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການໃນການພັດທະນາຂອງສປປ.ລາວ. ທິມງານປະເມີນ

ໄດ້ໃຫ້ຄະແນນຕໍ່ກັບທຸກດ້ານເຫຼົ່ານີ້

ມີປະສິດທິຜົນທີ່ສູງ,

ເຊິ່ງຈາກຜົນດັ່ງກ່າວຈຶ່ງປະເມີນໄດ້ວ່າປະສິດທິຜົນຢູ່ໃນລະດັບສູງ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອODAທັງໝົດຕໍ່ສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ, ແຕ່ປີ2004 ຮອດປີ2012 ມີຈຳນວນທັງໝົດ 699 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ. ຍີ່ປຸ່ນເປັນປະເທດຊ່ວຍເຫຼືອລາຍໃຫຍ່ທີ່ສຸດຂອງສປປ.ລາວ ແລະ ເປັນປະລິມານການປະກອບສ່ວນຫຼາຍສົມຄວນ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ອັດຕາສ່ວນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອODAຂອງຍີ່ປຸ່ນທຽບກັບລາຍຈ່າຍປະຈຳປີຂອງສປປ.ລາວ ຈະມີລັກສະນະພູດລົງ ເນື່ອງຈາກ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດຂອງສປປ.ລາວ ກໍຕາມ (ເບິ່ງຕາຕະລາງ 3-2).

ຕາຕະລາງ 3-2 ຜົນກະທົບຂອງການລົງທຶນODAຍີ່ປຸ່ນ ໃນສປປ.ລາວ

(ຫົວໜ່ວຍ: ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)

ປີ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ຈຳນວນລາຍຮັບສຸດທິODAຍີ່ປຸ່ນ	71.7	54.1	64.1	81.5	66.3	92.4	121.5	48.5	98.7
GDPຂອງລາວ	2,366.4	2,735.6	3,452.9	4,222.9	5,443.9	5,832.9	7,181.4	8,226.9	9,298.9
ລາຍຈ່າຍປະຈຳປີຂອງລັດຖະບານລາວ*1	482.4	663.6	770.2	935.1	1,082.6	1,235.0	1,681.0	1,900.1	2,269.2
ລາຍຮັບສຸດທິການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາຂອງລາວ	269.9	301.9	363.7	396.1	495.6	419.0	413.8	396.7	431.7
ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງເງິນທຶນODAຍີ່ປຸ່ນໃນGDP(%)*2	3.0	2.0	1.9	1.9	1.2	1.6	1.7	0.6	1.1
ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງເງິນທຶນODAຍີ່ປຸ່ນໃນລາຍຈ່າຍລັດຖະບານລາວ(%)*2	14.9	8.1	8.3	8.7	6.1	7.5	7.2	2.6	4.4
ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງລາຍຮັບສຸດທິການຊ່ວຍເຫຼືອODAຍີ່ປຸ່ນໃນລາຍຮັບສຸດທິການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງລາວ(%)*2	26.6	17.9	17.6	20.6	13.4	22.0	29.4	12.2	22.9

ໝາຍເຫດ) *1 ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນກີບເປັນໂດລາສະຫະລັດ(LAK1=USD0.0001)

ຂໍ້ມູນຈາກ) *2 ການຄິດໄລ່ຈາກທິມປະເມີນ

ກະຊວງການຕ່າງປະເທດຂອງຍີ່ປຸ່ນ, ໜັງສືຂໍ້ມູນ ແບ່ງຕາມປະເທດ, ທະນາຄານໂລກ, World Development Indicator 2013, ຈຳນວນເງິນການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາປີ 2012ໂດຍກະຊວງແຜນການແລະການລົງທຶນ, Foreign Aid Implementation Report FY2011-2012

ຈາກການສຳຫຼວດແບບສຳພາດໃນສປປ.ລາວ,

ປະຊາຊົນລາວມີຄວາມເຂົ້າໃຈດີວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກຍີ່ປຸ່ນ

ເຊິ່ງສ່ວນຫຼາຍຈາກການສຳພາດປະຊາຊົນລາວໄດ້ບອກເຖິງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນເປັນຢ່າງຍິ່ງ.

ນະໂຍບາຍພື້ນຖານຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນ

ຕໍ່ສປປ.ລາວແມ່ນ

“ຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງຂອງສປປ.ລາວ

ໃນການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ

ແລະ

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ພ້ອມທັງ

ຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງ

ໃນການຮັກສາອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ”

(ເບິ່ງຮູບ 3-1).

ທິມງານປະເມີນ

ໄດ້ປະເມີນລະດັບຂອງປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບຂອງODAຍີ່ປຸ່ນ

ໃນລະດັບສູງ,

ເນື່ອງຈາກ

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມັນກໍຍັງເປັນການຍາກທີ່ຈະເກັບກຳຂໍ້ມູນເປັນຕົວເລກຊັດເຈນ ຕໍ່ການປະເມີນປະສິດທິຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ, ເພື່ອທີ່ຈະສາມາດຍັງຢືນຜັນໄດ້ຮັບໃນແຕ່ລະເປົ້າໝາຍທີ່ເປັນບູລິມະສິດ ແລະ ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ ຕາມແຕ່ລະຂະແໜງການທີ່ເປັນບູລິມະສິດ. ເພາະສະນັ້ນ, ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ຊັດເຈນກວ່າເກົ່າ, ໃນອານາຄົດກໍຄາດຫວັງວ່າຈະມີຕົວຊີ້ວັດການປະເມີນ, ເພື່ອກຳນົດເປົ້າໝາຍເປັນຄ່າຕົວເລກທີ່ຊັດເຈນ ເພື່ອຄວາມສາມາດປະເມີນທາງປະລິມານ.

ໃນ 3 ເປົ້າໝາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຕາມແຜນວາດເປົ້າໝາຍນີ້, ເປົ້າໝາຍທີ 2 ໂດຍສະເພາະແມ່ນ “ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ການເສີມສ້າງພາກເອກະຊົນ, ເຊິ່ງເປັນພື້ນຖານການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ” ເປັນເປົ້າໝາຍທີ່ຄວນໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ ໃນການສ້າງເຄືອຂ່າຍລະຫວ່າງໜ່ວຍງານຕ່າງໆໃນພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ ຈັດໃຫ້ເປັນຂະແໜງການທີ່ສຳຄັນ. ແຕ່ວ່າ, ທັດສະນະຄວາມຕ້ອງການດ້ານການພັດທະນາໃນລະດັບປະເທດ ກໍຈະມີຜົນກະທົບຫຼາຍກວ່າ ລະດັບພາກພື້ນ, ໃນການກຳນົດນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ແຜນການສະເພາະຂອງສປປ.ລາວ. ທັງນີ້,

ການຈັດສັນງົບປະມານຂອງໂຄງການແມ່ນຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍການແບ່ງເປັນປະເທດ.

ອີງຕາມການສະເໜີຂອງຫ້ອງການ JICA ປະຈຳກຳປູເຈຍ, ໃນປີ 2013 ໄດ້ມີການປະຊຸມເພື່ອການຈັດສັນຂະແໜງການທີ່ຄວນເນັ້ນໜັກໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ໂດຍຫ້ອງການ JICA ໃນເຂດປະເທດອ້ອມປະເທດລາວ, ເຊິ່ງໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ປະເທດລາວເປັນເຂດເຊື່ອມຕໍ່ ທັງນີ້ກໍເພື່ອການສ້າງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຂົງເຂດພາກພື້ນໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນອີກດ້ວຍ.

3-4 ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ

ທີມງານປະເມີນໄດ້ກວດສອບດ້ານຕ່າງໆລຸ່ມນີ້ ເພື່ອປະເມີນຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການກຳນົດນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ; ຄວາມເໝາະສົມຂອງມາດຕະຖານ ແລະ ວິທີການໃນການລະບຸປະເດັນບັນຫາຢູ່ໃນແຜນວາດເປົ້າໝາຍ (ເບິ່ງຮູບ 3-1), ລະດັບຄວາມເໝາະສົມຂອງມາດຕະການ ແລະ ວິທີການ ເພື່ອເຂົ້າໃຈເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງສປປ.ລາວ ແລະ ການປຶກສາຫາລືທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ, ລະດັບຄວາມເໝາະສົມໃນລະບົບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໜ່ວຍງານສະເພາະກິດODA ທີ່ກ່ຽວພັນກັບອົງການຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ, ລະດັບຄວາມເໝາະສົມ ຂອງຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ຂະບວນການຊ່ວຍເຫຼືອ, ລະດັບຄວາມເໝາະສົມໃນການພົວພັນກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ພາກເອກະຊົນ, NGO ແລະ ອົງກອນຕ່າງໆ. ທີມງານປະເມີນ ເຫັນວ່າ ລະດັບຄວາມເໝາະສົມຈະມີສູງຈາກການທຽບເບິ່ງໃນທຸກທັດສະນະ. ດັ່ງນັ້ນ ຈິ່ງໄດ້ປະເມີນຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການໃນລະດັບສູງ.

ໄດ້ມີການສ້າງຕັ້ງລະບົບ ທີ່ເປັນການສົນທະນາປະຈຳປີລະຫວ່າງລັດຖະບານຂອງສປປ.ລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ ເພື່ອພິຈາລະນາ ນະໂຍບາຍການພັດທະນາ ແລະ ຄວາມສົນໃຈທີ່ເປັນບູລິມະສິດຂອງສປປ.ລາວ. ດ້ວຍເຫດນີ້, ທີມງານປະເມີນ ຈິ່ງເຫັນວ່າ ຄວາມເໝາະສົມຂອງມາດຕະການ ແລະ ວິທີການ ເພື່ອລະບຸປະເດັນບັນຫາ ໃນນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມສູງ.

ທີມງານປະເມີນໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄວາມເໝາະສົມຂອງມາດຕະຖານ ແລະ ວິທີການ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການຈັດປຶກສາຫາລືກັນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແມ່ນເໝາະສົມ, ເຫັນໄດ້ຈາກການທີ່ມີການສື່ສານກັບລັດຖະບານສປປ.ລາວຢ່າງເປັນປົກກະຕິ. ໃນອະນາຄົດຕໍ່ໜ້າ ຄວນພິຈາລະນາປະເດັນທີ່ເປັນການປັບປຸງຂີດຄວາມສາມາດທາງດ້ານບໍລິຫານຈັດການ ແລະ ເພື່ອເປັນການຍົກສູງຄວາມເປັນເຈົ້າຕົນເອງຂອງສປປ.ລາວໃຫ້ສູງຂຶ້ນ. ມັນເປັນສິ່ງທີ່ສໍາຄັນ ທີ່ຍີ່ປຸ່ນຄວນສືບຕໍ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ສປປ.ລາວ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານພັດທະນາທີ່ນອນໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດNSED. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອ ຕ້ອງຄຽງຄູ່ໄປກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງລັດຖະບານປະເທດທີ່ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ, ນີ້ແມ່ນນະໂຍບາຍຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອODAຂອງຍີ່ປຸ່ນ.

ສະຫຼຸບແລ້ວ, ທີມງານປະເມີນ ໄດ້ຕີລາຄາ ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ ໃນລະດັບສູງຫຼາຍ.

3-5 ການປະເມີນໂດຍລວມເບິ່ງຈາກທັດສະນະການພັດທະນາ

ໄດ້ມີການກວດສອບ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ, ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ, ເຊິ່ງທີມງານປະເມີນ ໄດ້ລະບຸວ່າ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ ໄດ້ຮັບຜົນເປັນທີ່ພໍໃຈ ຢ່າງຮອບດ້ານ.

ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບສູງຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະ ເຫັນໄດ້ຈາກການສະທ້ອນເອົາ ນະໂຍບາຍການພັດທະນາຂອງສປປ.ລາວໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ. ທີມງານປະເມີນ ຍັງໄດ້ລະບຸໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄວາມໄດ້ປຸງໃນທາງປຸງທຸກຂອງຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນເປັນຜົນມາ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ຕໍ່ເນື່ອງເປັນເວລາຫຼາຍປີ, ແລະ ຄວາມໄວ້ວາງໃຈສູງຂອງປະຊາຊົນລາວຕໍ່ກັບຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນຄຽງຄູ່ໄປກັບ ສະພາບການຊ່ວຍເຫຼືອODAອັນເໝາະສົມ ທີ່ບົ່ງບອກເຖິງຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງຍີ່ປຸ່ນ.

ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ ກໍ່ມີລະດັບສູງເຊັ່ນກັນ ເນື່ອງຈາກວ່າສາມາດບັນລຸທິດທາງພື້ນຖານຂອງນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງໝັ້ນຄົງຄື:

“ສູ້ຊົນຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງ ເພື່ອໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍແບບຍືນຍົງຢ່າງປະກົດຜົນເປັນຈິງ ແລະ ສູ້ຊົນຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງ ເພື່ອໃຫ້ປະເທດລາວລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແລະພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ” ແລະ

ຈາກການສໍາຫຼວດແບບສໍາພາດກໍ່ໄດ້ມີສູງກ່າວຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນເປັນຢ່າງສູງມາຍັງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນ.

ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ ແມ່ນປະເມີນໄດ້ວ່າມີຄວາມເໝາະສົມສູງຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກມີການປຶກສາຫາລືເປັນປະຈຳ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ມີຄວາມເໝາະສົມ ໃນວິທີການກຳນົດໂຄງການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ແລະ ຄວາມເໝາະສົມ ໃນການພົວພັນກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາອື່ນ, ພາກເອກະຊົນ, ອົງການ NGO, ແລະ ອົງການຕ່າງໆ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເຖິງວ່າ ODA ຍີ່ປຸ່ນແມ່ນໄດ້ຮັບການປະເມີນສູງຈາກລັດຖະບານສປປ.ລາວ ແລະຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາອື່ນກໍ່ຕາມ, ໃນຕໍ່ໜ້າ, ກໍ່ຄວນປັບປຸງ ວິທີການຕິດຕາມສະພາບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ໃນ 2 ປະເດັນຄື: “ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ” ແລະ “ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ” ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ບົດບາດODAຍີ່ປຸ່ນ ເຫັນໄດ້ຊັດເຈນຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ພາກທີ 4 ການປະເມີນຈາກທັດສະນະດ້ານການທູດ

ໃນພາກນີ້, ທີມງານປະເມີນ ໄດ້ວິເຄາະຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງການຮ່ວມມືຂອງຍີ່ປຸ່ນ ກັບສປປ ລາວ ແລະຈາກທັດສະນະການທູດ ທີ່ເປັນ ຄວາມສໍາຄັນທາງການທູດ ແລະ ຜົນກ່ຽວເນື່ອງທາງການທູດ. ໃນການປະເມີນຜົນຄັ້ງນີ້ ໄດ້ດໍາເນີນໂດຍອີງໃສ່

ເອກະສານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວພັນກັບສາຍພົວພັນທາງການທູດກັບສປປ ລາວ ທີ່ເຜີຍແຜ່ໂດຍກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ຄໍາກ່າວປາໄສຂອງການນໍາຂອງສອງປະເທດ, ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄດ້ຈາກຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ບົດຂ່າວ, ແລະ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນອື່ນໆ.

ທີມງານປະເມີນ ໄດ້ຍັງຍືນວ່າ ສາຍພົວພັນທາງການທູດລະຫວ່າງສປປລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ ຈາກປະຫວັດສາດຂອງສາຍພົວພັນມິດຕະພາບ ອັນຍາວນານຫຼາຍກວ່າ 50 ປີ, ການແລກປ່ຽນວັດທະນະທຳ ແລະ ຜູ້ຄົນ ເຊິ່ງກັນແລະກັນ ທັງພາກລັດແລະເອກະຊົນ, ການແບ່ງປັນແນວຄິດຮ່ວມກັນໃນການປະຊຸມສາກົນ, ແລະ ພ້ອມດຽວກັນກໍ່ແມ່ນ ທີ່ຕັ້ງພູມສາດທາງດ້ານການເມືອງ ທີ່ສໍາຄັນຂອງສປປ ລາວ.

4-1 ຄວາມສໍາຄັນທາງດ້ານການທູດ

ຂໍ້ຄວາມຂອງພະນະທ່ານເອກອັກຄະລັດຖະທູດສປປ.ລາວປະຈຳຍີ່ປຸ່ນ ໃນໂອກາດວັນສ້າງຕັ້ງສາຍພົວພັນທາງການທູດລະຫວ່າງສປປ.ລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ ຄົບຮອບ 50ປີ ໃນປີ2005 ໄດ້ລະບຸວ່າ ນັບຕັ້ງແຕ່ ສປປ ລາວ ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ ໃນປີ1997, ທັງສອງປະເທດ ໄດ້ກໍ່ສ້າງສາຍພົວພັນແບບຮ່ວມມື ແລະ ສະໜິດແໜ້ນຕໍ່ກັນ ໃນເວທີປະຊາຄົມສາກົນ ເຊັ່ນອົງການສະຫະປະຊາຊາດ. ໃນຂໍ້ຄວາມຍັງລະບຸວ່າ ສປປ ລາວ ສະໜັບສະໜູນ ຍີ່ປຸ່ນ ເຂົ້າເປັນປະເທດສະມາຊິກຖາວອນ ຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງສະຫະປະຊາຊາດ.

ໃນກອງປະຊຸມສຸດຍອດສປປ.ລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ ທີ່ຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນພະຈິກ ປີ2013, ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສປປ.ລາວ ໄດ້ຍືນຍັນຮ່ວມກັນອີກເທື່ອໜຶ່ງ ຕໍ່ມູນເຊື້ອສາຍພົວພັນມິດຕະພາບລະຫວ່າງສອງປະເທດ. ຜູ້ນໍາທັງສອງ ໄດ້ຖະແຫຼງການຮ່ວມວ່າ ສອງປະເທດມີທັດສະນະຮ່ວມກັນທີ່ວ່າ ສປປ.ລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ ຈະສົ່ງເສີມຄວາມເປັນຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາແບບຮອບດ້ານ⁴ ໃນຂົງເຂດການເມືອງ ແລະ ບັນຫາຄວາມໝັ້ນຄົງ, ການພົວພັນທາງເສດຖະກິດ ແລະ ການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາ, ການແລກປ່ຽນວັດທະນະທຳ ແລະ ຜູ້ຄົນຕໍ່ຜູ້ຄົນ, ການສະເຫຼີມສະຫຼອງ ຄົບຮອບ 60 ປີ ການກໍ່ຕັ້ງສາຍພົວພັນທາງການທູດລະຫວ່າງລາວແລະຍີ່ປຸ່ນ, ແລະ ການຮ່ວມມືໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ຈາກເງື່ອນໄຂທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງທາງດ້ານພູມສາດຂອງສປປ.ລາວ ເຊິ່ງຢູ່ໃຈກາງຂອງຂົງເຂດພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງ ທີ່ເປັນຕະຫຼາດໃຫຍ່, ໂດຍມີປະຊາກອນປະມານ 250 ລ້ານຄົນ, ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະຄວາມວັດທະນາຖາວອນຂອງສປປ.ລາວ ຈຶ່ງເປັນເງື່ອນໄຂອັນຈໍາເປັນ ຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມວັດທະນາຖາວອນ ໃນພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງ ກໍ່ຄືທັງເປັນເງື່ອນໄຂອັນຈໍາເປັນ ຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະຄວາມວັດທະນາຖາວອນ ຂອງທົ່ວຂົງເຂດອາຊີຕາເວັນອອກ ອີກດ້ວຍ. ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານພູມສາດຂອງສປປ.ລາວ ຍັງຊີ້ບອກໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນການພັດທະນາຂອງທົ່ວພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງນັ້ນ, ການພັດທະນາຂອງສປປ.ລາວ ມີຄວາມສໍາຄັນຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ ຕໍ່ກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດໃນທົ່ວຂົງເຂດພາກພື້ນ. ນອກຈາກນີ້,

⁴ (http://www.mofa.go.jp/mofaj/kaidan/page3_000542.html)

ການຍົກລະດັບພື້ນຖານ ການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງສປປ.ລາວ
ທີ່ມີລັກສະນະຫຼ້າຊ້າເມື່ອທຽບກັບປະເທດອື່ນໃນບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນນັ້ນ,
ຍັງເປັນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນພາຍໃນພາກພື້ນ ເຊິ່ງເປັນປະເດັນສຳຄັນ
ຕໍ່ກັບຄວາມສະຖຽນລະພາບໃນການພັດທະນາຂອງອາຊຽນ.

ໃນເດືອນມີນາ ປີ2010, ປະທານປະເທດແຫ່ງສປປ.ລາວ ເລຂາທິການໃຫຍ່ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ພະນະທ່ານ ຈູມມະລີ ໄຊຍະສອນ ໄດ້ຢ້ຽມຢາມຍີ່ປຸ່ນຢ່າງເປັນທາງການ ຄັ້ງທຳອິດ ໃນນາມຂອງປະທານປະເທດແຫ່ງສປປ ລາວ. ທີ່ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຂັ້ນສູດຍອດ ສປປ.ລາວ-ຍີ່ປຸ່ນ ຮ່ວມກັບພະນະທ່ານ ຮາໂຕະຢະມະ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີຍີ່ປຸ່ນ, ທັງສອງຝ່າຍ ໄດ້ແລກປ່ຽນຄຳຄິດເຫັນປະເດັນຕ່າງໆໃນຂອບເຂດກວ້າງຂວາງ ທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງສາຍພົວພັນສອງຝ່າຍ ແລະ ການຮ່ວມມື ເຊັ່ນວ່າ ປະເດັນຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ທີ່ເປັນຫົວຂໍ້ສົນໃຈຮ່ວມກັນ. ຜູ້ນຳທັງສອງ ຍັງໄດ້ປະກາດຖະແຫຼງການຮ່ວມ ທີ່ຈະເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການເປັນຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຢ່າງຮອບດ້ານ.

4-2 ຜົນກ່ຽວເນື່ອງທາງການທູດ

ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທຳອິດທີ່ຍີ່ປຸ່ນໄດ້ຈັດສົ່ງນັກອາສາສະໝັກເຂົ້າມາ ໃນປີ 1965, ຫຼັງຈາກນັ້ນ ກໍ່ໄດ້ມີ ໄວໜຸ່ມຄົນຍີ່ປຸ່ນ ອີກຫຼາຍໆຄົນ ສືບຕໍ່ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ ສປປ.ລາວຕະຫຼອດມາ. ພ້ອມດຽວກັນ, ໃນແຕ່ລະປີ, ນັກສຶກສາລາວ ຫຼາຍກວ່າ 50ຄົນ ກໍ່ໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາ ຈາກລັດຖະບານຍີ່ປຸ່ນ ເພື່ອສຶກສາຕໍ່ຢູ່ທີ່ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ. ການພັດທະນາໂດຍຜ່ານການແລກປ່ຽນ

ຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນຮຸ່ນຄົນຕໍ່ໄປແບບນີ້, ໂດຍຊັບພະຍາກອນມະນຸດເຫຼົ່ານີ້ ປຸງປເໝືອນດັ່ງ
ຂົວຕໍ່ລະຫວ່າງທັງສອງປະເທດ ແລະ ເປັນຄວາມເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນແລະກັນທີ່ເລິກເຊິ່ງ
ເຊິ່ງມີຄວາມໝາຍອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ໃນການເຖິງສິ່ງເສີມການພົວພັນມິດຕະພາບລະຫວ່າງສອງປະເທດ.

ເຫັນໄດ້ວ່າ ສປປ.ລາວ ເປັນປະເທດຄູ່ຮ່ວມໜຶ່ງ
ທີ່ສະໜັບສະໜູນຄວາມເປັນເຈົ້າການທາງດ້ານການທູດຂອງຍີ່ປຸ່ນ.
ເປັນປະເທດຮັກຫອມສັນຕິພາບ ໂດຍມີນະໂຍບາຍດ້ານຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງປະເທດ ທີ່ຈະຕັ້ງໜ້າປະກອບສ່ວນ
ເພື່ອສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ໄດ້ມີການເຊັນລົນທິສັນຍາຮ່ວມກັນ ໃນເດືອນມັງກອນ 2008, ກ່ຽວກັບການຫັນເປັນເສລີ, ການລົງເສີມ ແລະ ການປົກປ້ອງການລົງທຶນ ⁵ ລະຫວ່າງ ສປປ ລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ, ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ສາຍພົວພັນທາງເສດຖະກິດຂອງທັງສອງປະເທດ ⁶ . ຜົນທີ່ໄດ້ກໍ່ຄື, ສປປ.ລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ ທັງສອງປະເທດໄດ້ມີພັນທະຕໍ່ກັນ, ໃນການທີ່ຈະມີການເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ພົນລະເມືອງຕົນ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ປະເທດຮ່ວມພາຄີ, ພ້ອມດຽວກັນ ກໍ່ຖືເປັນຂໍ້ທ້າມໂດຍຫຼັກການ ທີ່ຈະຮຽກຮ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການສະເພາະໃດໆ, ໂດຍສິ່ງດັ່ງກ່າວ, ໄດ້ເພີ່ມທະວີຄວາມໂປ່ງໃສ, ຄວາມສະຫງົບລະພາບທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການຄາດການລ່ວງໜ້າ ໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນ, ເຊິ່ງມີຄວາມໝາຍຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ.

5 ເປັນສົນທິສັນຍາກ່ຽວກັບການລົງທຶນ ມີຈຸດປະສົງຮັບປະກັນ ການເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ປະເທດຮ່ວມພາຄີ ແລະ ພົນລະເມືອງປະເທດນັ້ນໆ, ເມື່ອມີນັກລົງທຶນ (ບໍລິສັດ ແລະ ອື່ນໆ) ຈາກປະເທດຮ່ວມພາຄີໜຶ່ງ (ຍີ່ປຸ່ນ) ໄດ້ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ແລະ ບໍລິຫານຈັດການ ຊັບສິນ (ບໍລິສັດ, ຫຼັກຊັບ, ຊັບຄົງທີ່, ອື່ນໆ) ໃນອີກປະເທດຮ່ວມພາຄີໜຶ່ງ (ສປປ.ລາວ) ແລະ ລວມທັງການກຳນົດເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ໃນການຫັນເປັນເສລີໃນການໂອນເງິນລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນເວລາມີການເວນຄືນ. ຈຸດປະສົງຂອງສົນທິສັນຍາ ແມ່ນເພື່ອປົກປ້ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມກິດຈະກຳການລົງທຶນຂອງນັກລົງທຶນ.

⁶ (<http://www.mofa.go.jp/region/asia-paci/laos/agree0801.pdf>)

ພາກທີ 5 ຂໍສະເໜີແນະ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້

ທີມງານປະເມີນ ເຫັນໄດ້ຜ່ານຜົນການປະເມີນວ່າ ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອພັດທະນາສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນແມ່ນມີລະດັບສູງທາງດ້ານ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ, ປະສິດທິຜົນຂອງຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມຂອງຂະບວນການ. ທີມງານປະເມີນ ໄດ້ສະເໜີ ຂໍສະເໜີແນະ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການກຳນົດນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ ສປປ.ລາວ, ປະສິດທິຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ພ້ອມທັງກຳນົດ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ຜ່ານຜົນການປະເມີນເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການເປັນຄູ່ຮ່ວມແບບຮອບດ້ານ ຂອງທັງສອງປະເທດ ໃນອະນາຄົດ.

5-1 ຂໍສະເໜີແນະ ກ່ຽວກັບການກຳນົດນະໂຍບາຍ

(i) ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍພັດທະນາສະຫັດສະວັດ

ບົດລາຍງານຄວາມກ້າວໜ້າ-ເປົ້າໝາຍພັດທະນາສະຫັດສະວັດຂອງສປປ.ລາວ --
ໄດ້ຖືກປະກາດໂດຍລັດຖະບານແຫ່ງສປປ.ລາວ ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໃນປີ 2013. ບົດລາຍງານຄວາມກ້າວໜ້າ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນຈະແຈ້ງວ່າ ໃນບັນດາ 9ເປົ້າໝາຍຂອງMDGs ນັ້ນ, ເປົ້າໝາຍໃດແດ່ ມີຄວາມສາມາດທີ່ຈະບັນລຸ ແລະ ເປົ້າໝາຍໃດແດ່ ຍັງມີຄົງຄ້າງຫຼາຍທີ່ຈະມີຄວາມຊັກຊ້າ. ໃນນັ້ນ, ເປົ້າໝາຍທີໜຶ່ງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍທີ່ສຸດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເປົ້າໝາຍທີ1 (ການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແລະໄພອຶດຫິວ), ເປົ້າໝາຍທີ2 (ການບັນລຸການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມຢ່າງທົ່ວເຖິງ), ເປົ້າໝາຍທີ4 (ການຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາການເສຍຊີວິດຂອງເດັກນ້ອຍ), ເປົ້າໝາຍທີ5 (ການປັບປຸງສຸຂະພາບຂອງແມ່ຍິງຖືພາ) ແລະ ເປົ້າໝາຍທີ9 (ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕກ ໃນສປປ ລາວ).

ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອສປປ.ລາວຂອງຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນປະກອບດ້ວຍ ການສະໜັບສະໜູນເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາສະຫັດສະວັດ ແລະ ຫຼຸດຜູ້ອອກຈາກປະເທດດ້ວຍພັດທະນາເຊິ່ງເປັນນະໂຍບາຍອັນພື້ນຖານຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ. ການສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນໃນປັດຈຸບັນແມ່ນສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍພື້ນຖານເຫຼົ່ານີ້. ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ຂົງເຂດທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ແລະ ນະໂຍບາຍຕໍ່ບັນຫາທີ່ຕ້ອງເນັ້ນໜັກໃນການພັດທະນາ ກໍໄດ້ຮັບການກຳນົດ. ສິ່ງສຳຄັນແມ່ນວ່າ ລັດຖະບານທັງສອງຝ່າຍ ໄດ້ກຳນົດແຜນງານຮ່ວມກັນ ໂດຍອີງໃສ່ຜົນໄດ້ຮັບຂອງບົດລາຍງານຄວາມກ້າວໜ້າໃນເວລາມີການປຶກສາຫາລືດ້ານນະໂຍບາຍທີ່ຈັດຂຶ້ນປົກກະຕິ ຫຼື ໃນເວລາມີການທົບທວນແຜນປະຕິບັດງານ.

5-2 ຂໍສະເໜີແນະ ກ່ຽວກັບການຍົກສູງປະສິດທິຜົນການຊ່ວຍເຫຼືອ

(i) ບົດບາດຂອງຍີ່ປຸ່ນໃນການເປັນຜູ້ນຳໜ້າໃນບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ

ບາງປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ອົງການສາກົນ ໄດ້ມີຄຳເຫັນວ່າ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນລາຍໃໝ່ເຂົ້າມາໃນການປະສານສົມທົບຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍເທື່ອ. ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແລະ ປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນສ່ວນຫຼາຍ ກໍ່ເຫັນເປັນເອກະພາບກັນວ່າ ການປະສານສົມທົບ

ແມ່ນດຳເນີນໄປໄດ້ຢ່າງຄ່ອງແຄ້ວ, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ບາງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ໄດ້ມີຄຳເຫັນວ່າ ການປຶກສາຫາລື ເພື່ອການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຮອບດ້ານໃນຂະແໜງການສະເພາະນັ້ນ ຍັງບໍ່ທັນເຮັດໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ, ແລະໄດ້ລະບຸວ່າ ໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ມັນກໍ່ເປັນພຽງການປະສານງານ ກ່ຽວກັບໂຄງການ ແລະ ກ່ຽວກັບຂົງເຂດທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ເທົ່ານັ້ນ. ເພາະສະນັ້ນ, ຍີ່ປຸ່ນ ເຊິ່ງຖືເປັນຜູ້ນຳໜ້າໃນບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ, ຄວນຕອບສະໜອງຄວາມຄາດຫວັງຂອງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາອື່ນ ດ້ວຍການສະແດງບົດບາດ ໃນການປຶກສາຫາລືດ້ານນະໂຍບາຍກັບລັດຖະບານສປປ ລາວ. ຍົກຕົວຢ່າງ, ຍີ່ປຸ່ນ ຄວນສົ່ງເສີມ ລັດຖະບານສປປ ລາວ ໃນການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນ(ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ) ວ່າຈະເຮັດແນວໃດ ເພື່ອໃຫ້ມີການດຳເນີນການພັດທະນາແບບຮອບດ້ານ ໃນບັນດາຂະແໜງການເຊິ່ງປະກອບມີ ຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ, ການສຶກສາ, ປ່າໄມ້ ແລະອື່ນໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສາມາດເຂົ້າໃຈແຈ້ງ ຕໍ່ວິໄສທັດໃນອະນາຄົດຕາມແຕ່ລະຂະແໜງການຂອງສປປ ລາວ. ເນື່ອງຈາກ ລັດຖະບານສປປ.ລາວ ໄດ້ຕີລາຄາສູງ ທີ່ປຶກສາດ້ານນະໂຍບາຍຂອງຍີ່ປຸ່ນ, ທີມງານປະເມີນ ຈິ່ງມີຂໍ້ສະເໜີວ່າ ບັນດາທີ່ປຶກສາດ້ານນະໂຍບາຍເຫຼົ່ານີ້ ຄວນເປັນເຈົ້າການໃນການປຶກສາຫາລື ເພື່ອການພັດທະນາແບບຮອບດ້ານ.

(ii) ການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງເພື່ອຍົກສູງຂີດຄວາມສາມາດຂອງລັດຖະກອນ

ຈາກຜົນການສຳຫຼວດແບບສຳພາດທີ່ທາງທີມງານປະເມີນ ສາມາດເກັບກຳໄດ້ນັ້ນ ຂີດຄວາມສາມາດຂອງລັດຖະກອນທີ່ປະຈຳຢູ່ສູນກາງຂອງສປປ ລາວ ແມ່ນກຳລັງເພີ່ມຂຶ້ນເທື່ອລະໜ້ອຍ, ແຕ່ວ່າ ສຳລັບລັດຖະກອນທີ່ຮັບຜິດຊອບກັບການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຕ່າງປະເທດ ແມ່ນຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານງົບປະມານ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ມີຄວາມຂາດແຄນທາງດ້ານບຸກຄະລາກອນ ແລະ ນັບທັງປັດໄຈອື່ນໆອີກ. ໃນບາງກະຊວງ ແລະ ອົງການ, ມີພະນັກງານພຽງຈຳນວນໜ້ອຍດຽວເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກໃຫ້ບໍລິການ ກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທັງໝົດ ເຊິ່ງເປັນໜຶ່ງໃນສາເຫດທີ່ເປັນອຸປະສັກກົດຂວາງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ທັງເປັນສາເຫດພາໃຫ້ຖ່ວງດຶງ ປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ.

ການປະເມີນຄັ້ງນີ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງຍີ່ປຸ່ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງນັ້ນ ໄດ້ສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນເຖິງປະສິດທິຜົນຢ່າງຊັດເຈນ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ ການປະເມີນຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນຈະແຈ້ງວ່າ ນັກສຶກສາ (ພະນັກງານບໍລິຫານ) ຈາກສປປລາວ ເກືອບວ່າທຸກຄົນ ທີ່ໄປສຶກສາ ຫຼື ໄປເຝິກອົບຮົມຢູ່ປະເທດຍີ່ປຸ່ນນັ້ນ ໄດ້ກັບມາປະຈຳການຢູ່ບ່ອນເກົ່າຂອງຕົນ ພາຍຫຼັງສຳເລັດການສຶກສາ ຫຼື ການເຝິກອົບຮົມຢູ່ຍີ່ປຸ່ນ. ພະນັກງານເຫຼົ່ານີ້ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຕຳແໜ່ງທີ່ສຳຄັນ ໃນບັນດາອົງກອນລັດ, ແລະ ມີຫຼາຍຄົນທີ່ເຄື່ອນໄຫວເປັນຜູ້ປະສານງານໃນໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຍີ່ປຸ່ນຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ຈາກຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວເຫັນໄດ້ວ່າ, ຜູ້ສະໜັບສະໜູນຍີ່ປຸ່ນເຫຼົ່ານີ້ ພາຍຫຼັງກັບມາສປປ ລາວແລ້ວ ກໍ່ຈະປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ຕໍ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສາຍພົວພັນກັບປະເທດຍີ່ປຸ່ນ.

ໃນລັກສະນະແບບນີ້, ການຊ່ວຍເຫຼືອ ທີ່ສຸມໃສ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານຂີດຄວາມສາມາດໃນການບໍລິຫານໃຫ້ແກ່ລັດຖະກອນໂດຍສະເພາະນັ້ນ ຄວນໄດ້ຮັບການສືບຕໍ່, ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນຍ້ອນພຽງແຕ່ວ່າ ມັນເປັນການເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດໃນການຮັບເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງເປັນການເພີ່ມຈຳນວນຜູ້ສະໜັບສະໜູນຍີ່ປຸ່ນ ຢູ່ໃນລັດຖະບານ ສປປ.ລາວ,

ເຊິ່ງເປັນການຮັກສາມູນເຊື້ອສາຍສຳພັນອັນດີງາມກັບປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ຍັງສາມາດສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບອີກດ້ວຍ. ດ້ວຍເຫດຜົນດັ່ງທີ່ກ່າວມານີ້, ຈຶ່ງສົມຄວນທີ່ຈະສືບຕໍ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອຍົກສູງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ລັດຖະກອນ.

5-3 ຂໍສະເໜີແນະນຳກ່ຽວກັບຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອ

(i) ການນຳເອົາ ຄຳຄິດເຫັນຈາກລັດຖະບານ ສປປ.ລາວ ແລະ ຈາກບັນດາບໍລິສັດຍີ່ປຸ່ນໃນ ສປປ.ລາວ ມາສ່ອງແສງ ໃນເວລາກຳນົດນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ

ຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອ ດຳເນີນໄປໂດຍມີການແລກປ່ຽນຄຳຄິດເຫັນຢ່າງພຽງພໍ ລະຫວ່າງລັດຖະບານສປປ.ລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ.

ໂດຍການສືບຕໍ່ຮັກສາສາຍພົວພັນທີ່ສະໜິດແໜ້ນກັບລັດຖະບານສປປ.ລາວ

ໃນການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍ, ການກຳນົດບົດສະເໜີໂຄງການ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ເຊິ່ງຄາດຫວັງວ່າ ຈະພາໃຫ້ການດຳເນີນງານຕ່າງໆ ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ພັດທະນາໄດ້ດີກວ່າເກົ່າ.

ໃນໄລຍະຊຸມປີຜ່ານມາ, ຈຳນວນບໍລິສັດຍີ່ປຸ່ນທີ່ເຂົ້າມາສປປ.ລາວ ແລະ ການລົງທຶນຈາກຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນມີທ່າແຮງເພີ່ມຂຶ້ນ. ຄຳຄິດເຫັນຈາກພາກເອກະຊົນ ຄວນໄດ້ຮັບເອົາມາພິຈາລະນາ

ໃນໄລຍະທີ່ມີການທົບທວນປັບປຸງ ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອໃນໄລຍະໃໝ່ ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມການລົງທຶນຈາກຍີ່ປຸ່ນ ໃນສປປ.ລາວ ໃນອີກລະດັບໜຶ່ງ. ໂດຍມີຄວາມຄາດຫວັງວ່າ, ສິ່ງທີ່ໄດ້ຈາກ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໃນກາລະໂອກາດຕ່າງໆ ລະຫວ່າງທີມງານສະເພາະກິດODA ກັບບັນດາບໍລິສັດຍີ່ປຸ່ນໃນສປປ.ລາວ ແລະ ລວມທັງການປຶກສາຫາລືຮ່ວມລະຫວ່າງພາກລັດແລະພາກເອກະຊົນຂອງລາວ-ຍີ່ປຸ່ນ ຈະໄດ້ຖືກນຳໃຊ້.

(ii) ການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ ແລະ ນຳໃຊ້ຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ

ບາງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຂອງສປປ.ລາວ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ຮັບກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນ, ອີກດ້ານໜຶ່ງ ຫຼາຍພາກສ່ວນ ກໍ່ເຫັນວ່າ ໄດ້ມີການສື່ສານຢ່າງສະໜິດແໜ້ນ ຄຽງຄູ່ກັບການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຮ່ວມກັນໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ. ໃນບາງໂຄງການ ເຊັ່ນກໍລະນີ ຂອງໂຄງການຄຸ້ມຄອງຖະໜົນ, ກໍ່ໄດ້ດຳເນີນໄປ ໂດຍມີການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກັນຢ່າງສະໜິດແໜ້ນ ກັບອົງການຮ່ວມມືເຢຍລະມັນເພື່ອການພັດທະນາ(GIZ) ແລະທະນາຄານໂລກ, ໄປຄຽງຄູ່ກັບການ ສະໜັບສະໜູນເຊິ່ງກັນແລະກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ. ໃນພາຍຫຼັງ, ກໍ່ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ວ່າ ສະຖານທູດຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ຫ້ອງການໄຈກ້າປະຈຳ ສປປ.ລາວ ສືບຕໍ່ທີ່ຈະເຜີຍແຜ່ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນຮ່ວມກັນກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາອື່ນ ໂດຍຜ່ານກອງປະຊຸມປະຈຳ, ກອງປະຊຸມປະສານງານລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ການແລກປ່ຽນສົນທະນາປະຈຳວັນ.

ຕາຄະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນ ລະດັບບູລິມະສິດຂອງຂໍສະເໜີແນະ ແລະ ໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຊອບທີ່ຄາດການໄວ້.

ຕາຕະລາງ 5-1 ຂໍສະເໜີແນະ ແລະໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບທີ່ຄາດການໄວ້

	ຂໍສະເໜີແນະ	ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ			ໄລຍະເວລາ
		ກະຊວງການຕ່າງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ	ສະຖານທູດຍີ່ປຸ່ນ	JICA	
ຂໍສະເໜີແນະກ່ຽວກັບການກຳນົດນະໂຍບາຍ	5-1-1 ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ MDGs	◎	○	○	ໄລຍະສັ້ນ
ຂໍສະເໜີແນະກ່ຽວກັບການຍົກສູງປະສິດທິຜົນການຊ່ວຍເຫຼືອ	5-2-1 ບົດບາດຂອງຍີ່ປຸ່ນໃນການເປັນຜູ້ນຳໜ້າໃນບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ		◎	○	ໄລຍະກາງ
	5-2-2 ການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງເພື່ອຍົກສູງຂີດຄວາມສາມາດຂອງລັດຖະກອນເພື່ອນຳໄປສູ່ການພັດທະນາຂອງສປປ ລາວ	◎	○	○	ໄລຍະກາງ
ຂໍສະເໜີແນະກ່ຽວກັບຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອ	5-3-1 ການນຳເອົາ ຄຳຄິດເຫັນຈາກລັດຖະບານສປປ.ລາວ ແລະ ຈາກບັນດາບໍລິສັດຍີ່ປຸ່ນໃນສປປ.ລາວ ມາສ່ອງແສງໃນເວລາກຳນົດນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ	○	◎		ໄລຍະກາງ
	5-3-2 ການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ ແລະ ນຳໃຊ້ຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ	○	◎	○	ໄລຍະສັ້ນ

ໝາຍເຫດ: ◎ : ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ○ : ໜ່ວຍງານສະໜັບສະໜູນ
ໄລຍະເວລາ: ໄລຍະສັ້ນ: 1-2 ປີ, ໄລຍະກາງ: 3-5 ປີ
ຂໍ້ມູນຈາກ) ສ້າງໂດຍທີມງານປະເມີນ

5-4 ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້

(i) ຄວາມສຳຄັນ ໃນການເຮັດໃຫ້ເປົ້າໝາຍຈະແຈ້ງ ຂັ້ນຕອນເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ການກຳນົດຕົວຊີ້ວັດທີ່ເປັນຮູບປະທຳ

ໃນນະໂຍບາຍຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ສປປ.ລາວ ບໍ່ໄດ້ລະບຸເປົ້າໝາຍທີ່ເປັນປະລິມານ ຫຼື ຕົວຊີ້ວັດເພື່ອການປະເມີນ, ດ້ວຍເຫດນີ້, ໃນການປະເມີນຜົນການຊ່ວຍເຫຼືອຄັ້ງນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດປະເມີນລະດັບການບັນລຸເປົ້າໝາຍທາງປະລິມານໄດ້. ການປະເມີນຜົນກະທົບ ທາງຄຸນນະພາບແມ່ນໄດ້ເກັບກຳຈາກການສຳຫຼວດແບບສຳພາດເປັນສ່ວນຫຼາຍ, ສ່ວນການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານປະລິມານແມ່ນໄດ້ຈາກການສຳຫຼວດແບບສຳພາດ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າຕາມເອກະສານ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເນື່ອງຈາກການພັດທະນາ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາຂອງສປປ.ລາວ ບໍ່ໄດ້ມາຈາກ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຍີ່ປຸ່ນພຽງຢ່າງດຽວ,

ສະນັ້ນ, ກໍ່ເປັນການຍາກ ທີ່ຈະວັດແທກເປັນປະລິມານ ຕໍ່ກັບຜົນກະທົບ ແລະ ຜົນສະທ້ອນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຍີ່ປຸ່ນໄດ້, ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດທີ່ຈະຄົ້ນຫາຂໍ້ມູນທີ່ເປັນແບບປະລິມານໄດ້. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ສິ່ງສໍາຄັນແມ່ນວ່າ ໃນໄລຍະເວລາເບື້ອງຕົ້ນຂອງການກໍານົດນະໂຍບາຍຊ່ວຍເຫຼືອ ຄວນມີການກໍານົດເປົ້າໝາຍໃຫ້ຈະແຈ້ງ ແລະ ຖ້າເປັນໄປໄດ້ ໃນແຜນປະຕິບັດງານສະເພາະຂອງແຕ່ລະໂຄງການການຮ່ວມມື ກໍ່ຄວນຕັ້ງຕົວຊີ້ວັດທີ່ສາມາດວັດແທກໄດ້ ແລະ ເປັນຮູບປະທໍາ, ເພື່ອໃຫ້ສາມາດປະເມີນຜົນ ODA ໃນຂັ້ນນະໂຍບາຍ ໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

(ii) ຄວາມສໍາຄັນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອການເກັບກູ້ລະເບີດຍັງບໍ່ທັນແຕກ

ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອເກັບກູ້ລະເບີດຍັງບໍ່ທັນແຕກ (UXO) ສາມາດເຂົ້າໃຈຈະແຈ້ງວ່າ “ເປັນການສ້າງສັງຄົມ ເຊິ່ງແຕ່ລະຄົນສາມາດດໍາລົງຊີວິດຢ່າງມີຄຸນຄ່າ, ໂດຍມີການປົກປ້ອງ ແລະ ໃຫ້ສິດແຕ່ລະຄົນ ຫຼືສັງຄົມ ຈາກການຖືກຄຸກຄາມຕົວຈິງ ຫຼື ມີຄວາມສ່ຽງ” ⁷ ດັ່ງທີ່ໄດ້ບັນຍັດໄວ້ໃນ “ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງມະນຸດ” ພ້ອມດຽວກັນ ຍີ່ປຸ່ນກໍ່ໄດ້ຊີ້ແຈ້ງເປັນຫຼັກການໜຶ່ງ ຂອງການຮ່ວມມືສາກົນຂອງຍີ່ປຸ່ນ. ດັ່ງຕົວຢ່າງການຊ່ວຍເຫຼືອ ທີ່ດໍາເນີນມາເປັນເວລາຍາວນານ ຢູ່ປະເທດເພື່ອນບ້ານ ກໍາປູເຈຍ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ກໍ່ຍັງເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຂົງເຂດລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ.

ຍີ່ປຸ່ນໄດ້ຮັບຮອງ “ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍລະເບີດບອມບີ” ເຊິ່ງປະເທດທີ່ຮ່ວມພາຄີ ແມ່ນມີໜ້າທີ່ຊ່ວຍເຫຼືອ ຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການເກັບກູ້ລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ກໍລະນີຄໍານຶງເຖິງການຕິດຄວາມໝາຍ ນະໂຍບາຍທາງການທູດ ທີ່ເປັນນະໂຍບາຍ ການສົ່ງເສີມການທູດເພື່ອສັນຕິພາບຢ່າງຫ້າວຫັນຂອງຍີ່ປຸ່ນນັ້ນ, ຈຸດສໍາຄັນແມ່ນ ຄວນນໍາໃຊ້ODA ເປັນວິທີການ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອການເກັບກູ້ລະເບີດຍັງບໍ່ທັນແຕກ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ກໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນເຊັ່ນກັນຕໍ່ກັບນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອລະດັບປະເທດ.

⁷ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ, 2, ກ່ຽວກັບດ້ານ “ຄວາມປອດໄພຂອງມະນຸດ”, ນະໂຍບາຍໄລຍະກາງຂອງຍີ່ປຸ່ນຕໍ່ODA, ກຸມພາ 2005 (<http://www.mofa.go.jp/policy/oda/mid-term/policy.pdf>)